

DIPLOMADOLGOZAT

Kiss Beáta
Ellátásilánc-Menedzsment Mesterszak

Budapest
2024

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Szent István Campus

Ellátásilánc-Menedzsment Mesterszak

**A debreceni ipari parkok hatásának elemzése gazdasági és
logisztikai szempontból**

Belső konzulens: Dr. Mészáros Kornélia
Egyetemi Adjunktus

Készítette: Kiss Beáta
E61URL
Levelező tagozat

AGRÁR- ÉS ÉLELMISZERGAZDASÁGI INTÉZET

Tartalomjegyzék

1.	Bevezetés.....	2
2.	Szakirodalom feldolgozása.....	4
2.1	Az ipari parkok és a logisztika kapcsolata	4
2.2	Magyarország és az ipari parkok.....	5
2.3	Végül is mikor tekinthető sikeresnek egy ipari park?	9
2.4	Lehetőségek és kihívások.....	10
2.5	Az ipari park, mint megoldás.	12
2.5.1	Kockázatkezelés	14
2.5.2	Digitalizáció	15
2.6	Szakirodalmi kutatás adatai.....	19
3.	Saját kutatás (anyag és módszer).....	23
3.1	A saját kutatási módszer általános ismertetése.....	23
3.2	Saját kutatási eredmények ismertetése	24
3.3	Ipari parkok gazdasági és logisztikai hatásának vizsgálata Debrecen esetében	24
4.	Következtetések és javaslatok	39
4.1	Következtetések.....	39
4.2	Javaslatok	40
5.	Összefoglalás.....	41
6.	Irodalomjegyzék.....	42
7.	Kérdőív.....	46
8.	Mellékletek.....	53

1. Bevezetés

A dolgozatomban szeretném az ipari parkok jelenlétének hatását elemezni egy meghatározott konkrét város esetében. Debrecen kiválasztása mellett szólt, hogy a 2010 és 2023 közti időszak adatait vizsgálva láthatóvá válik az ipari parkok okozta változás, melyet én magam is, mint debreceni kötődésű ember, megtapasztalhattam a mindennapjaim során.

Egy rövid áttekintést szeretnék nyújtani az ipari parkokról, és hogy miért időszerűbb ez a téma Magyarországon, mint valaha.

Sosem volt még ilyen aktuális és befolyásoló szerepe az ipari parkoknak a modern gazdaságokban és Magyarországon, mint napjainkban. Olyan területeket értünk ezalatt, ahol a vállalkozások hatékonyan működhetnek együtt különböző gazdasági vagy infrastrukturális előnyöket élvezve. Az ipari parkok a gazdasági fejlődés hajtómotorjai. Ezek a területek lehetővé teszik a vállalkozásoknak, hogy egy központi helyen koncentrálódjanak, így könnyebben kihasználva a gazdasági előnyöket, például a szinergiákat és a közös erőforrásokat. Az ipari parkok fejlett infrastruktúrával rendelkeznek, mint például jó közlekedési hálózatok, elektromos energia, víz- és csatornahálózatok. Ezek jelentős előnyt jelentenek a vállalkozások számára, mivel csökkenthetik az üzemeltetési költségeket és növelhetik a hatékonyságukat. Továbbá elmondható, hogy az ipari parkokban található vállalkozások kimagasló mértékben járulnak hozzá a munkahelyteremtéshez. Végeredményében elősegíti a munkanélküliség csökkentését és a helyi közösségek jólétének növekedését is. A hasonló parkok fejlődésének pozitív hozadéka, hogy az egy területen belüli vállalatok gyakran ösztönzik egymás kutatás-fejlesztési tevékenységét, valamint könnyebben együttműködhetnek, közös kutatási projekteket indíthatnak és innovációval gazdagíthatják a térségüket. Az ipari parkok a termelési kapacitás növelésével és a hatékonyságuk fokozásával támogatják a termékek és szolgáltatások exportjának növelését, ami szintén pozitív hatással van a nemzetgazdaságra. A modern ipari parkokban jellemzően egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek a környezetvédelemre is. Az integrált hulladékkezelési rendszerek és a környezetbarát technológiák alkalmazásával csökkenthető a környezeti terhelés. Az ipari parkok gyakran vonzóak a külföldi tőke és beruházók számára. Ezek a vállalkozások előre mozdíthatják a szakértelem és a munkaerő képzését a helyi vállalkozások javára is. A dolgozók részére pedig páratlan lehetőség, hogy fejlett autóipar és gyártás specifikus ismereteket szerezzenek. Az ipari parkok tehát nemcsak a vállalkozások számára jelentenek előnyt, hanem a helyi és globális gazdaságok részére is elengedhetetlen szerepet játszanak a fenntartható fejlődés és a versenyképesség terén.

Az exportorientált gazdaság szempontjából is nélkülözhetetlen a jelenlétük; azok a vállalkozások, amelyek ezeken a területeken működnek, könnyebben elérhetik a külföldi piacokat, hozzájárulva ezzel a magyar export növeléséhez. Segíthetnek a globális kihívásoknak és a fenntartható fejlődés iránti elvárásoknak megfelelni. Az ipari parkok jelenléte a helyi gazdaságok élénkítésének lehetőségével és a regionális egyenlőtlenségek csökkentésével is együtt járhatnak. Elősegítik a vidéki területek, térségek fejlődését, ahol az ipari parkok működnek. Ezért Magyarországon az ipari parkok jelentős szerepet játszanak az ország gazdasági fejlődésében és versenyképességének növelésében. Az aktuális gazdasági környezetben ezek a területek kulcstényezői a fenntartható és sikeres gazdasági jövő kialakításának.

A dolgozatom célja:

Cél 1: Az ipari parkoknak gazdasági és logisztikai fontosságának analízisa

Cél 2: A statisztikák elemzését követően bebizonyítani, hogy a debreceni ipari parkok hatást gyakoroltak és gyakorolnak a mai napig a Debrecen gazdasági adataira.

Cél 3: Statisztikai elemzéssel szeretném feltárni, hogy a debreceni ipari parkok milyen hatást gyakorolnak Debrecen gazdasági adataira

2. Szakirodalom feldolgozása

Ez a témakör gazdag magyar és külföldi szakirodalommal is büszkélkedhet, így sikerült átfogó szakirodalmat kutatnom ebben a témakörben.

2.1 Az ipari parkok és a logisztika kapcsolata

Az ipari parkok és a logisztika rendkívül szoros kapcsolatban állnak egymással. Ez egy kölcsönös előnnyel járó szimbiózis.

Az ipari parkok számára számos területen nélkülözhetetlen a logisztika, például:

- **Beszerezés:** alapanyag, alkatrész szükségletüket a logisztika segítségével tudják orvosolni.
- **Termékelosztás:** A kész termékek gyors és effektív eljuttatása a vevőkhöz a logisztika nélkül elképzelhetetlen.
- **Készletgazdálkodás:** A logisztika optimalizálja a készletek kezelését, csökkenti a raktározási költségeket és minimalizálja a készlethiány kockázatát.
- **Vészhelyzeti ellátás:** A jól működő logisztikai rendszer biztosítja, hogy az adott vállalat gyorsan tudjon reagálni a váratlan eseményekre is.

Az ipari parkok különböző módszerekkel támogatják a logisztikai folyamatokat. Ilyen például a koncentrált ipari tevékenység: Az ipari parkokban betelepülő vállalatok számára gyorsabbá és hatékonyabbá teszi a szállítást. Az ipari parkok általában jól fejlett közlekedési infrastruktúrával rendelkeznek (utak, vasúti kapcsolatok), ami megkönnyíti az áruszállítást. Ezek mellett a hatékony együttműködés segítségével: az ipari parkokban működő vállalatok közötti együttműködés lehetőséget teremt a közös logisztikai megoldások kidolgozására. Ilyen például a raktározás, vagy a szállítás.

A logisztikai parkok az ipari parkok kiegészítő elemei, amelyek a következő funkciókat látják el:

- **Átrakodási pontok:** Az áruk átpakolása és átrakodása különböző szállítási módok között.
- **Raktározási központok:** Ahol a termékek tárolása és kezelése történik.

- Vámraktárak: Az importált áruk vámkezelésének helyszíne.
- Szolgáltató központok: A logisztikai szolgáltatások széles körű kínálata folyik. (pl. csomagolás, címkézés, értéknövelt szolgáltatások)

Az ipari parkok típusai és szerepük szerint négy típusba sorolhatjuk:

- Zöldmezős ipari parkok: Új területen épülnek fel, és lehetővé teszik a legmodernebb technológiák és infrastruktúra alkalmazását.
- Barnamezős ipari parkok: Régi, elhagyott ipari területek rehabilitációjával jönnek létre.
- Kutatás-fejlesztési parkok: Az innovációt és a technológiai transzfert helyezik a középpontba.
- Logisztikai parkok: Melyek a logisztikai tevékenységekre specializálódtak.

Az ellátási lánc egy olyan összetett logisztikai rendszer, amely magában foglalja az összes olyan tevékenységet, amely során egy adott termék és vagy szolgáltatás eljut a fogyasztóig. A logisztikai parkok ebben a rendszerben kulcsfontosságú szerepet játszanak. Az ipari parkok egyfajta csomópontként funkcionálnak hiszen az ellátási lánc különböző pontjain elhelyezkedő logisztikai parkok olyan központok, ahol az árukat összegyűjtik feldolgozzak majd tovább szállítják. Itt történhetnek meg az átrakodások is, különböző szállítási módok (úti, vasúti, légi, vízi) között, ezzel biztosítva a zökkenőmentes áruforgalmat. Ugyanakkor itt történik a raktározás és az olyan értékadó szolgáltatások (csomagolás, címkézés, összeszerelés) amelyek növelik az áruk értéket. Továbbá a logisztikai parkokban használt informatikai rendszerek lehetővé teszik az áruk nyomon követését az ellátási lánc teljes hosszában. A logisztikai parkok számos előnnyel rendelkeznek, ha az ellátási lánc folyamatát vizsgáljuk, ezek közé tartozik a hatékonyság vagy a költségcsökkentés. A logisztikai költségek csökkenthetők a raktározási költségek optimalizálásával, a szállítási távolságok minimalizálásával és a közös szolgáltatások kihasználásával. Ugyanakkor rendkívül fontos a rugalmasság, ami ez esetben a váltakozó piaci igényekhez való alkalmazkodást is magába foglalja.

2.2 Magyarország és az ipari parkok

„Az »Ipari Park« címet minimálisan 10 hektár nagyságú (és 20 hektárra bővíthető), legalább 10 vállalkozásnak és 500 foglalkoztatottnak helyet adó, infrastruktúrával ellátott/ellátható, a jogszabályi feltételek mellett ipari, vállalkozási célra kialakított területek nyerhetik el, amelyek

pályázatukban bizonyítják szakmai elképzelésüket, miszerint korszerű infrastruktúrát, szolgáltatásokat és szakmai háttérrel biztosítanak az ipari termelő- és szolgáltató vállalatok letelepedéséhez, működéséhez.”(185/1996. sz. Kormányrendelet az „**Ipari Park**”)(Tájékoztató a Magyarországon működő ipari parkok helyzetéről,BP,2016) Magyarország már 1996-ban felismerte az ipari parkok jövőbeni jelentőségét, ezért már ekkor igyekszik lefektetni a betelepülésükhöz köthető szabályokat. Az ipari parkok – a helyi attribútumokat belekalkulálva megfelelő konstrukcióvá váltak az ipari szerkezetváltásban, a munkanélküliség csökkentésében, a beáramló tőke megkötésében, az új technológiák hasznosításában és a versenyképesebb termékek előállításában. (Balaton et al., 2016) Ezek az új szervezeti formák hatással vannak az ellátásláncokra is. Például a kisebb távolságoknak köszönhetően egy adott ipari parkba betelepülő beszállító akár képes helyzeti előnybe kerülni és könnyebb és gördülékenyebb viszonyt kialakítani ezáltal lerövidíteni az ellátási lánc folyamatokat. (Szász–Demeter (szerk.) 2017): Az ipari parkok létesítésénél, és betelepülésének támogatásánál a következő célokat határozta meg a magyar kormány:

- kis és -közép vállalkozások fejlődésének támogatása
- ipari szektorok és helyi szempontok beillesztése az adott vállalati csoportba tartozó szereplőknél
- az importőr programban való részvétel segítése, kedvező letelepedési és működési feltételek biztosításával.
- ipari és helyi politika beillesztése saját tőke aktivizálásával hozzájárulva a munkanélküliség csökkentéséhez, s átlátható feltételek biztosítása a külföldi befektetők számára. (Göndöcs ,2018)

2011-ben Magyarországnak a tapasztalatoknak köszönhetően már sikerült specifikálni, hogy pontosan mit ért ipari parkok fogalma alatt. „Az IP általános ipar- és területfejlesztéssel foglalkozó, infrastruktúrával ellátott területtel rendelkező, fejlesztő, termelő és szolgáltató tevékenységet folytató működésre és innovációra törekvő, „Ipari Park” címmel rendelkező szervezet.” (Az **ipari parkokról** szóló 297/2011. (XII. 22.) Korm. rendelet) Ekkor már rendelkezik minimális ismerettel melyet a következő 13 évben sikerül kamatoztatni. Ezen jártasság birtokában befektetés ösztönző eszközöket használnak beruházások bevonzására. Ilyen lehet például a helyi (iparüzési) adótól való részleges vagy teljes mentesítés, de akár a letelepedő vállalatnak nyújtott közvetlen támogatást is. Beszélhetünk akár a közművesített telek

biztosításáról vagy annak költségének átvállalásáról. Arra is van példa, hogy egy-egy kihasználatlan, eredetileg esetleg egészen más célra létesített gyárat vagy egyéb épületet bocsátanak jelképes feltételekkel a beruházó rendelkezésére. (Simai –Gál(szerk.)2020): Ezzel a támogatással a helyi önkormányzat is csak nyerhet, hiszen számtalan pozitív hozadéka lehet egy betelepülő ipari parknak, ilyen például az infrastruktúra fejlődése. Az infrastruktúra összetett területi probléma, ugyanakkor gazdasági telepítő tényező. Ha fejlett akkor vonzóvá válhat az ipar számára, ha viszont elavult vagy erősen kifogásolható akkor azt az ipar telepítésével párhuzamosan kell fejleszteni. Ennek viszont komoly költségvonzata van, amely az ipari park betelepítésének költségét jelentősen megnöveli. (Nagy, 2018) Ugyanakkor nemcsak az infrastruktúrára, hanem a munkaerő mobilitásra is erős befolyással bír az ipari parkok jelenléte.

Azokon a területeken, ahol élénk a gazdaság, alacsony a munkanélküliség, mobilitásra kész, akár ingázás, akár vándorlás (betelepülés) formájában. Ezzel erősítve a versenyt mind a kínálati mind a keresleti oldalon. (László, (szerk.) (2021) A külföldről átvett minták elősegíthetik a jövőbeli gazdasági sikereket. Sokat tanulhatunk például a MidAmerica ipari park történetéből, ahol 60 éves együttműködés során közel 80 cég és megközelítőleg 4500 alkalmazott végzi a napi teendőit. (web1, 2020) Azonban fontos megemlíteni a regionális eltéréseket, amik az ipari parkok között jelen lehet. Az egyes régiókban eltérő iparági specializáció alakulhat ki. Például az autóipar koncentrálódik bizonyos régiókba, míg más régiókban az elektronikai ipar vagy az élelmiszeripar dominál, esetleg más esetekben az infrastrukturális különbségek ütközhetnek ki.

Az ipari parkok eltérő színvonalú infrastruktúrával rendelkezhetnek. A közlekedési kapcsolatok, az energiaellátás, a kommunikációs hálózatok fejlettsége jelentősen befolyásolja a vállalatok betelepülési döntéseit. Ezenfelül a munkaerő különbözőség is hátrányt jelenthet egy- egy ipari park sikeréhez vezető úton. Az iparágak eltérő igényei miatt egyes régiókban könnyebben találhatnak megfelelő szakembereket a vállalatok. Mind emellett a kormányzat és az önkormányzatok által nyújtott támogatások is eltérőek lehetnek a régiókban, ami szintén befolyásolja a betelepülő vállalatok döntéseit. El nem hanyagolható módon a történelmi örökség (mely alatt a régió történelmi ipari hagyományait és a meglévő ipari infrastruktúrát értjük) ami befolyással bírhat az új ipari parkok kialakulására és specializációjára. A regionális eltéréseket okozó tényező lehet az ipari parkok földrajzi elhelyezkedései, a közlekedési kapcsolat, munkaerőpiac vagy akár a gazdaságpolitika is. Ezeknek a differenciáknak olyan hosszútávú következményei lehetnek, mint például az egyenlőtlen fejlődés vagy a

versenyképesség, és innováció diszkrepanciája. Az éles kontraszt javításának egyetlen módja, ha Magyarország kiegyensúlyozottabb fejlesztési politikát folytat (mint például a kevésbé fejlett régiók felzárkóztatása), és a támogatásokat célzottan a fejletlenebb régiókban működő vállalatok versenyképességének növelésére fordítják. Ugyanakkor fejlesztik az infrastruktúrát (ideértve az energia-kommunikációs hálózatot) és a képzési rendszert. A munkaerőpiac igényeihez igazodó képzési rendszer kialakításával biztosítható, hogy a rendelkezésre álló munkaerő megfeleljen a vállalatok elvárásainak. A regionális eltérések orvoslásaként tervezik 2025-től a helyi iparüzési adó (hipa) átalakítását. A változtatás célja a nagyobb ösztönzést adjanak a területi felzárkózásnak. A törvényváltozás értelmében nem az adott város önkormányzata kapja meg a városban keletkező iparüzési adót, hanem speciális feltételek mellett visszapályázhatóvá válik. A program keretében az iparüzési adó jövő évi többlete bekerülne a területfejlesztési alapba, amelyre a járásek pályázhatnak majd, azaz legalább 250 millió forintos keretre pályázhat minden járás. A vármegyeszékhely-központú járásek esetében ez az összeg 500 millió forintot jelent.” A gazdasági portál azt is kifejti, hogy a legtöbb befizetést egyébként Győr és Debrecen könyvelte el 2023-ban: az előbbi 29,8 milliárdot, az utóbbi 28,7 milliárdot realizált. A cívisváros idén 20 százalékos növekedéssel és 34,5 milliárdos hipa-bevétellel tervezte meg a költségvetését. Magyarul, ha ez a növekedés megismétlődik, amire jó esélye van, hiszen a BMW- és a CATL-gyár lassan bekapcsolódik a termelésbe, akkor 2025-ben is alsó hangon 6 milliárdról kellene lemondania.” (web2, 2024; web3, 2024; web 4,2024)

Azonban fontos tudni, hogy a sikerhez hozzájárul, hogy az ipari parkok működését nagyon komoly jogszabályok szabályozzák mind itthon mind külföldön, ebbe beleértve a gyártási folyamatokat és a hulladékgazdálkodást kérdéskörét is. (Erkman – Van Hezik, 2016; Tseng et al.,2021). Azonban figyelembe kell vennünk a klímaválságot is. Így egyértelműen kijelenthető, hogy az ipari parkoknak is alkalmazkodni kell a folyamatosan változó világhoz. Ennek következtében előtérbe fognak kerülni az öko- és fenntartható ipari parkok (Haxhi ,2023; web 5) Ezt támasztja alá az a tanulmány is melyben az Egyesült Nemzetek Szervezete publikálja a 2012 és 2018 közötti erre vonatkozó adatait és eredményeit (Beers et al., 2020) Az itthoni ipari parkok is igyekeznek felzárkózni a nemzetközi trendekhez és csatlakozni a fentartható gyártócégek sorához(Gábor, 2023) Ennek legékeesebb példája a Helloworks innovatív megaparkja vagy akár a debreceni BMW Manufacturing Hungary Kft. által telepített napelempark (Dienes, 2024). Magyarország is igyekszik ebbe az irányba terelni a vállalkozásokat és jelentős összegű támogatásokkal járul hozzá a hiányzó feltételek

kialakításához (web6, évszám nélkül). Ilyenek lehetnek például a zöldterületek növelése, vagy az innovatív kertészeti megoldások az ipari parkokon belül, melyek segítségével csökkenthető a kibocsátás és az ökológiai lábnyom (web5, 2024)

2.3 Végül is mikor tekinthető sikeresnek egy ipari park?

Az ipari parkok extrém hosszútávú befektések, és ez az ágazat amire a makrogazdasági folyamatoknak és a gazdaságpolitikai-, szabályozói kockázatok is befolyással vannak. (web7, 2024) Azonban a legfontosabb és legalapvetőbb tényező a sikerhez a megfelelő helyszín kiválasztása főútvonalakhoz, és az autópályákhoz való közelség nemcsak anyagi költségeken, de az utaztatási időn is segít spórolni. (web7, 2024) Ugyanakkor meg kell említeni a jól kiválasztott menedzsment fontosságát is. Az ipari parkok többsége különböző szolgáltatásokat nyújt a betelepülő bérlői számára. Segít például eligazodni a kormányzati vagy helyi szabályzatokban, esetleg összekötő szerepet vállal a partnerekkel, forgalmazókkal, beszállítókkal, hogy támogassák az ellátási lánc folyamatát (web8, 2019). Bérlőkre szabott rugalmas bérleti szerződésekkel vagy akár a bérlői összetétel diverzifikálásával növelheti a profitot: A jól összeállított bérlői összetétel csökkentheti az egyetlen iparági bérlőtípus csődjével vagy távozásával járó pénzügyi kockázatokat, ezáltal stabilabb bevételt biztosítva (Sheykin, 2024; Csákvári, 2022). Egy sikeres ipari park akár tulajdonosi akár bérlői szemszögből számos tényezőt foglal magában, az elhelyezkedéstől és az infrastruktúrától kezdve a társbérlői sokféleségen át a piaci trendekig. Ezeknek az összetevőknek a megértése kulcsfontosságú mindazok számára, akik az ipari ingatlanpiacon tevékenykednek vagy éppen betelepülő vállalként keresik a megfelelő területet a terveik megvalósításához (web9, évszám nélkül). Országunk számos sikeresnek számító ipari parkkal büszkélkedhet, amelyek jelentősen hozzájárulnak Magyarország gazdaságának fejlesztéséhez. Ezeknek a parkoknak a nimbuszára számos tényező hatással van, ideértve a kiváló infrastruktúrát, a kedvező adózási környezetet, a képzett munkaerőt és az aktív állami támogatást. Néhány példa erre:

- Győr: A város kiváló infrastruktúrával, képzett munkaerővel és az Audi által generált beszállítói láncsal vonzó célponttá vált számos autóipari vállalat számára.

- **Debrecen:** Debrecen az elmúlt években jelentős ipari fejlesztéseket ért el, köszönhetően az olyan nagyvállalatoknak, mint az Olajfinomító és a BMW. A város az egyetemmel való szoros együttműködésnek köszönhetően innovatív ökoszisztémát épített ki.
- **Kecskemét:** A Mercedes-Benz gyárnak köszönhetően Kecskemét is jelentős ipari központtá vált
- **Székesfehérvár:** Székesfehérvár a járműipar mellett az informatikai iparban is jelentős szerepet tölt be. Az itt található ipari parkok számos nemzetközi cég beruházási célpontjává váltak.

A sikerük egyik titka a kiváló infrastruktúra. A sikeres ipari parkok általában jól fejlett közlekedési hálózattal, energia-, vízellátással és egyéb infrastruktúrával rendelkeznek, ami vonzóvá teszi őket a befektetők számára. Ugyanakkor beszélnünk kell a képzett munkaerő fontosságáról is. Mind Győr, mind Debrecen esetében a közelben található oktatási intézmények biztosítják a szükséges szakembereket, valamint a folyamatos képzési lehetőségeket. A siker alapvető eleme a kedvező adózási feltételek és az állami beruházások, amelyek elősegítik a nagyvállalatok beruházásait. Továbbá nem elhanyagolható tényező az ipari parkok, a helyi önkormányzatok és az állam közötti szoros együttműködés mely elengedhetetlen a sikerhez vezető úton. Ahhoz, hogy egy ilyen ipari park a sikeres tudjon maradni szüksége lesz a kutatás-fejlesztési intézményekkel, egyetemekkel és inkubátorházakkal való együttműködésre, mely elősegítheti az innovációt és a technológiai fejlődést is.

2.4 Lehetőségek és kihívások

A magyarországi ipari parkok jelentős szerepet játszanak az ország gazdasági növekedésében, azonban a jövőben számos kihívással kell szembenéznük. Ilyen kihívások lehetnek az alábbiak:

- **Globális verseny:** A globalizáció és a növekvő verseny miatt az ipari parkoknak folyamatosan innovatívnak és versenyképesnek kell maradniuk, hogy vonzóak maradjanak a befektetők számára.
- **Munkaerőhiány:** A szakképzett munkaerő hiánya egyre nagyobb kihívást jelent, különösen a fejlett technológiákat alkalmazó iparágakban.

- **Fenntarthatóság:** A környezetvédelmi elvárások szigorodásával fokozottabban kell figyelniük a fenntarthatóságra és a környezetbarát technológiák alkalmazására.
- **Digitalizáció:** A digitalizáció és az automatizálás térhódítása új kihívásokat és lehetőségeket is jelenthet. A hagyományos gyártási folyamatokat felváltják az új technológiák melyek új szaktudást igényelnek.
- **Energiaárak és energiaellátás biztonsága:** Az energiaárak ingadozása és az energiaellátás biztonsága jelentős kihívást jelenthet az ipari vállalatok számára.
- **Geopolitikai helyzet:** A világpolitikai helyzet bizonytalansága és a geopolitikai feszültségek is befolyásolhatják a beruházásokat és az ipari parkok működését.

Azonban a kihívások egyben új lehetőségeket is magunkban rejtnek:

- **Elektro mobilitás és akkumulátorgyártás:** Az elektro mobilitás és az akkumulátorgyártás terén jelentős fejlődés várható, ami új beruházási lehetőségeket teremthet a hazai ipari parkokban.
- **Kutatás-fejlesztés és innováció:** Az innováció és a kutatás-fejlesztés támogatásával az ipari parkok a magas hozzáadott értékű termékek és szolgáltatások gyártására specializálódhatnak.
- **Digitalizáció:** A digitalizáció lehetőséget nyújt az ipari folyamatok optimalizálására, a termelékenység növelésére és az új üzleti modellek kialakítására.
- **Közös szolgáltatások:** Az ipari parkok közös szolgáltatások nyújtásával (pl. energiaellátás, hulladékgazdálkodás) csökkenthetik költségeiket és javíthatják hatékonyságukat.
- **Közösségépítés:** Az ipari parkokban működő vállalatok közötti együttműködés és a helyi közösség bevonása erősítheti az innovációt és a versenyképességet.

Az ipari parkoknak folyamatosan lépést kell tartaniuk a fejlődéssel és fel kell készülniük a jövőre. S mindezt a leghatékonyabban a következőképpen tudják megtenni: Az ipari parkoknak folyamatosan fejleszteniük kell infrastruktúrájukat és szolgáltatásaikat, hogy megfeleljenek a változó piaci igényeknek. Mindemellett fontossá válik az új technológiák alkalmazása és az innováció ösztönzése is. Ugyanakkor a környezetvédelmi szempontok figyelembevétele már a tervezési fázisban elengedhetlenné válik. Míg az oktatási intézményekkel való együttműködés és a folyamatos képzések biztosítása nélkülözhetetlen

lesz a szakképzett munkaerő rendelkezésre állásához. Ezek mellett szükség lesz arra, hogy az állam továbbra is támogassa az ipari parkok fejlesztését, különösen a kutatás-fejlesztés és az innováció területén. (Buzás-Lengyel, 2002)

2.5 Az ipari park, mint megoldás

Az ellátási láncok és a logisztika közösen rendkívül komplex rendszereket alkotnak, és számos külső és belső tényező is hatással lehet rájuk. Épp ennek köszönhetően számos ponton lehet komplikáció. A fennakadások, legyen szó akár egy kisebb késésről vagy egy nagyobb zavarról, jelentős hatással lehetnek a vállalatok működésére, a vevői elégedettségre és az egész ellátási lánc stabilitására. Erre jelenthet megoldást az ipari parkok jelenléte. Amikor nehézségről beszélünk a következőkre gondolunk. Ilyen lehet például:

- Természeti katasztrófák: földrengések, árvizek, hurrikánok, amelyek károsíthatják az infrastruktúrát és megzavarhatják a szállítást.
- Politikai instabilitás: háborúk, szankciók, kormányzati szabályozások, amelyek hatással lehetnek a kereskedelemre és a szállítási útvonalakra.
- Gazdasági válságok: recesszió, infláció, amelyek befolyásolhatják mind a keresletet mind a kínálatot.
- Beszállítói problémák: gyártási leállások, minőségi problémák, pénzügyi nehézségek.
- Vevői igények változása: váratlan keresletnövekedés vagy -csökkenés.
- Logisztikai hibák: hibás címkézés, szállítási útvonalak hibái, raktározási problémák.
- Technikai problémák: informatikai rendszerek meghibásodása, kommunikációs problémák.
- Pandémiák: globális egészségügyi válságok, amelyek jelentősen megzavarhatják az ellátási láncokat.

Sajnos ezeknek a fennakadásoknak súlyos következményei lehetnek, mint például:

- Késések: a termékek nem érkeznek meg időben a fogyasztókhoz.
- Készlethiány: a termékek nem állnak rendelkezésre a megfelelő mennyiségben.
- Minőségi problémák: a termékek sérülhetnek vagy károsodhatnak a szállítás során.

- **Költségnövekedés:** a szállítási költségek növekedése, a készletekben lekötött tőke növekedése.
- **Vevői elégedetlenség:** a vevők hátat fordíthatnak a vállalatnak, ha nem kapják meg a termékeket időben és a megfelelő minőségben.
- **Hírnévkárosodás:** az ellátási lánc fennakadásai negatívan befolyásolhatják a vállalat megítélését.

Az ellátási lánc fennakadások elkerülhetetlenek, de a hatásuk minimalizálható megfelelő tervezéssel és védekezési stratégiákkal. A proaktív kockázatkezelés, a rugalmas ellátási lánc kialakítása és a technológiai megoldások alkalmazása kulcsfontosságú a sikeres működéshez.

Konkrét példák a fennakadásokra közelmúltból:

- Autóipart érintő: chiphiány, ami a járműgyártást lassította.
- Élelmiszeripart súlytó: szárazság, ami a mezőgazdasági termelés csökkenését okozta.
- Elektronikai ipar nehézségeiért felelős: logisztikai problémák, ami a készülékek szállítását késleltetette.

Ezen bonyodalmak kiküszöbölésére lehetnek megoldások az ipari parkok telepítése. Rugalmas tervezés alkalmazásával (több beszállítóval való együttműködés, készletvédelmi stratégiák alkalmazása, és flexibilis gyártási folyamatok alkalmazása mellett). Ugyanakkor beszélnünk kell a megfelelő kockázatkezelésről is. Meg kell határozni a potenciális kockázatokat (pl.: természeti katasztrófák, geopolitikai események, járványok) és ezekre kidolgozni a megfelelő stratégiát melyek segítenek átvészelni ezeket. Ezen komplikációk kiküszöböléséhez azonban nélkülözhetetlen az ellátási lánc teljes körű nyomon követése csakis így lehetséges a problémák gyors azonosítása és kezelése. Szerencsére a mai modern technika (például a mesterséges intelligencia és az adatelemzés) segítségével lehetővé válik a valós idejű információgyűjtés és a megelőző módszerek alkalmazása. Mindemellett a legfontosabb a kooperáció, hiszen az ellátási lánc partnereivel való szoros együttműködés elengedhetetlen a közös kihívások kezeléséhez. (PMBOK GUIDE,2020) (Szász-Demeter,2017)

2.5.1 Kockázatkezelés

Ahhoz, hogy az üzleti folytonosságról beszélhessünk egy ipari park esetében, rendkívül fontos a kockázatkezelés és a digitalizáció.

A kockázatkezelés olyan szegmens, amely egyre jobban nélkülözhetetlenné válik az üzleti világban, hiszen az ellátási láncok folyamatának fenntartása egyre összetettebbé és kiszámíthatatlanabbá válik. A kockázatkezelés során meghatározzuk, értékeljük és megoldásokat keressünk azokra a tényezőkre, amelyek akadályoként merülhetnek fel az ellátási lánc folytonosságának fenntartásában. A megfelelő kockázatkezelési módszer csökkentheti a veszteséget. Hiszen a kockázatok meghatározásával és kezelésével az ipari parkok képesek minimalizálni a lehetséges negatív következményeket. Ugyanakkor növelhető a hatékonyságuk, mert a lehetséges veszélyek prognosztizálásával jobban fel tudnak készülni a váratlan eseményekre, ezáltal gyorsabban is képesek reagálni. Ennek pozitív következménye a megbízhatóság növelése, hiszen a megfelelő kockázatkezelés által, sokkal megbízhatóbb üzleti partnerré válhatnak. Továbbá az sem válik hátrányukká, hogy a lehetséges kockázatokkal való foglalkozás során számtalan új jövőbeni lehetőséget is azonosíthatnak. (Gelei,2016)

A kockázatkezelés a következő lépésekből áll:

- Kockázatok azonosítása: Az ipari parkoknak fel kell deríteniük azokat a tényezőket, amelyek veszélyeztethetik az ellátási lánc folytonosságát
- Kockázatok kiértékelése: A következő lépésben mérlegelniük kell a kockázatok valószínűségét és a lehetséges következmények súlyosságát.
- Kockázatok kezelése: Az értékelés alapján az ipari parkoknak dönteniük kell arról, hogy milyen lépéseket tesznek a kockázatok kezelésére. Lehet szó kockázatkerülésről, kockázatcsökkentésről, kockázatátvállalásról vagy kockázatmegosztásról.

Azonban fontos tisztázni, hogy a kockázatkezelés nem egy egyszeri folyamat, hanem folyamatos feladat. Rendszeresen monitorozniuk kell a kockázatokot, és szükség esetén módosítaniuk kell a kezelési stratégiájukat.

A kockázatkezelés különböző típusait különböztetjük meg. Ilyen például:

- Stratégiai kockázatkezelés: Az ipari parkok egészét érintő kockázatok kezelése.
- Operatív kockázatkezelés: A napi működés során felmerülő kockázatok kezelése.

- Pénzügyi kockázatkezelés: A pénzügyi erőforrásokat érintő kockázatok kezelése.
- Jogszabályi kockázatkezelés: A jogszabályi változásokból adódó kockázatok kezelése.

Ahhoz, hogy az ipari parkok megfelelően tudják kezelni az őket érintő felmerülő kockázatokat, különböző eszközök állnak a rendelkezésükre. Ilyenek például, mint a:

- Kockázati mátrix: A kockázatok vizuális ábrázolása, amely segít a felmerülő kockázatok priorizálásban.
- Forgatókönyv-elemzés: Lehetséges jövőbeli események szimulálása.
- Döntési fák: A döntések következményeinek elemzése.
- Kockázati regiszter: A kockázatok nyilvántartása és nyomon követése.
- Kockázati értékelő szoftverek: A kockázatok kvantitatív elemzésére szolgáló eszközök. (Horváth-Bauer,2016) (Göndöcs,2018)

2.5.2 Digitalizáció

Az ellátási lánc digitalizációja a másik legfontosabb szegmens, ami segít forradalmasítani az ipari parkok működését. Ez a folyamat az ellátási lánc minden területét érinti, a beszerzéstől a gyártáson át a logisztikáig és a kiskereskedelemig. Ezzel a lépéssel növelhető a hatékonyság, hiszen az automatizált folyamatoknak köszönhetően csökkenthetők a költségek, és gyorsítható a szállítás folyamata. Átláthatóbbá válnak a folyamatok, mert a valós idejű adatoknak köszönhetően az ipari parkok pontosabb és teljesebb képet kapnak az ellátási lánc teljesítményéről, és gyorsabban reagálhatnak a változásokra. Mindezek mellett rugalmasabbá és ügyfélközpontúbbá is válhatnak.

A digitalizáció főbb elemei a következők:

- IoT (Internet of Things): Az érzékelők és a hálózatba kapcsolt eszközök segítségével valós idejű adatokat gyűjthetünk a termékek és a folyamatok állapotáról.
- Adatelemzés: A nagy mennyiségű adat megfelelő elemzésével olyan értékes információk nyerhetők ki, amelyek segíthetik az ipari parkokat a döntéshozatalban.

- Mesterséges intelligencia (MI): Az MI-alapú algoritmusok képesek automatizálni a feladatokat, előre jelezni a problémákat és optimalizálni a folyamatokat.
- Blockchain technológia: Ez a technológia, mely biztosítja az adatok hitelességét és nyomon követhetőségét, ami különösen fontos a beszállítói láncokban.
- Felhőalapú megoldások: Lehetővé válik az adatok tárolása és megosztása.
- Robottechnika: A robotok a raktári és gyártási folyamatok automatizálására történő alkalmazása, mely hatékonyság növelése mellett csökkenthető a hibák száma.
- Augmented Reality (AR) és Virtual Reality (VR): Segítségével a munkavállalókat hatékonyabban lehet betanítani a különböző feladatok ellátására. Ugyanakkor lehetővé teszi a távoli szakértők számára, hogy segítsenek a helyszíni munkavállalóknak a felmerülő problémák megoldásában.
- Big Data elemzés: Nagy mennyiségű adathalmaz elemzésével jobb döntések hozhatók az ellátási lánc optimalizálása érdekében.

A digitalizációval az ipari parkok számtalan előnyhöz juttathatják saját magukat. Ilyenek például a költségek csökkentése, hiszen az automatizált folyamatok és az optimalizált erőforrás-felhasználás révén jelentős költségmegtakarítás érhető el. Ugyanakkor növelhetik a bevételeiket is, mert a piaci változásokra történő gyors reagálásnak hála és a személyre szabott termékek és szolgáltatások révén növelhetik a bevételeiket. Mindemelett a megbízható szállítás, a magas minőség és a személyre szabott szolgáltatások növelhetik az ügyfél elégedettséget és a lojalitást. Ezen felül a digitalizált ellátási láncok behozhatatlan versenyelőnyt biztosítanak a konkurenssekkel szemben ipari parkok számára.

Azonban a digitalizációnak nemcsak előnyei vannak, hanem kihívásai is. Ilyen például az, hogy az ipari parkok részéről mindez jelentős beruházásokat igényel. Ugyanakkor figyelembe kell venni azt a tényt, hogy az adatok védelme és biztonsága kiemelten fontos. Mindemellett az ipari parkoknak számolni kell azzal a lehetőséggel, hogy a digitalizációhoz szükséges szakértelem megteremtése időigényes lehet. Továbbá a munkavállalók ellenállása a változással szemben akadályozhatja a digitalizációs folyamatot. (Ászity-Dömötör,2019)

Az ipari parkoknak ahhoz, hogy az ellátási láncot minimális kockázat mellett sikerrel digitalizálják számos kulcsfontosságú lépést kell betartaniuk.

- Átfogó kockázatértékelés: Az ipari parkoknak meg kell határozniuk a potenciális kockázatokat melyek lehetnek technikai (pl. adatbiztonsági incidensek), operatívak (pl. rendszerhibák), vagy külső tényezőkhez (pl. kibertámadások) köthetőek. Valószínűsíteniük kell ezen kockázatok bekövetkezését és várható hatását.
- Erős biztonsági intézkedések: Célszerű kifejleszteniük egy átfogó adatvédelmi stratégiát, amely megfelel a vonatkozó jogszabályoknak (pl. GDPR). Korlátozniuk kell a felhasználók hozzáférését az adatokhoz a "legkevesebb jogosultság" elve alapján. Védeniük kell az adataikat titkosítással, (ideértve: különösen a továbbított adataikat) S készíteniük kell egy részletes vészhelyzeti tervet, amely tartalmazza a különböző bekövetkező forgatókönyvek esetén a megfelelő lépéseket.
- Folyamatos felügyelet és ellenőrzés: A rendszeres biztonsági auditok bevezetése rendkívül felértékelődik, melynek célja, hogy azonosítsa a potenciális gyengeségeket. Ugyanakkor az ipari parkoknak fontos lesz, hogy naprakészen tartsa szoftvereit és a hardvereit is, ugyanakkor nyomon kell követnie a legújabb kiberbiztonsági fenyegetéseket.
- Biztonsági kultúra kialakítása: Meg kell tanítani a munkavállalóknak a megfelelő biztonsági eljárásokat, és tudatosítani kell bennük a kiberbiztonsági kockázatok gyakoriságát, és jelentőségét. Mindemelett biztosítani kell egy csatornát a munkavállalók számára, hogy jelenthessék a biztonsági incidenseket.
- Partnerek bevonása: Az ipari parkoknak értékelni kell a partnerei biztonsági gyakorlatait, és meg kell követelniük tőlük, hogy megfeleljenek az ipari parkok által felállított biztonsági szabványoknak. Ugyanakkor informálnia kell a fogyasztóit az adatvédelmi gyakorlatairól és a megtett biztonsági lépéseiről is.

Minden ipari parknak megvan a saját egyedi kockázata, melyhez igazodva kell kialakítani a védelmi stratégiáját. Rendszeresen tesztelnie kell a biztonsági rendszereit és azonosítani kell a gyengeségeit. A kiberbiztonsági szegmens folyamatosan változik ezért a biztonsági stratégiát is folyamatosan fejleszteni kell. Azáltal, hogy az ipari parkok proaktívan kezelik ezeket a kockázatokat, kihasználhatják a digitalizáció előnyeit anélkül, hogy veszélyeztetnék a saját biztonságukat.

Az ipari parkok számos előnyt kínálnak a vállalatoknak, és jelentős szerepet játszanak az ellátási lánc hatékony működtetésében. Számtalan ellátásiláncot érintő probléma megoldásában lehetnek hatékony segítségük.

- **Logisztikai kihívások:** Az ipari parkokban koncentrálódó vállalatoknak köszönhetően egyszerűbbé válik a logisztikai folyamatok koordinálása és optimalizálása.
- **Közös infrastruktúra:** A közös raktárak, dokkolók és közlekedési útvonalak jelentősen csökkentik a szállítási költségeket és időt.
- **„Utolsó mérföld megoldások”:** Az ipari parkokban gyakran találhatóak olyan szolgáltatók, amelyek az utolsó mérföld (km) logisztikát is megoldják, így a termékek gyorsabban és hatékonyabban jutnak el a fogyasztókhoz.
- **Beszállítói kapcsolatok erősítése:** Az ipari parkokban a beszállítók és a vevők közötti fizikai közelség megkönnyítheti a személyes kapcsolatfelvételt és az együttműködést.
- **Közös projektek:** Az ipari parkokban gyakran indulnak közös fejlesztési projektek, amelyek erősíthetik a beszállítói kapcsolatokat és egyúttal elősegíthetik az innovációt.
- **Beszállítói hálózatok kialakítása:** Az ipari parkokban kialakuló beszállítói hálózatok segíthetnek a vállalatoknak diverzifikálni beszállítói bázisukat és csökkenteni a kockázatokat. (késések, megbízhatatlan szállítások)
- **Közös szolgáltatások:** Az ipari parkokban elérhető közös szolgáltatások (pl. biztonság, energiaellátás) csökkentik a cégek működési költségeit.
- **Hulladékgazdálkodás:** A közös hulladékgazdálkodási megoldások még környezetbarátabbá és költséghatékonyabbá tehetik vállalatuk a működését.
- **Energiahatékonyság:** Az ipari parkokban gyakran vannak olyan kezdeményezések, amelyek az energiahatékonyság növelésére irányulnak, így a cégek ezáltal is csökkenthetik energiafogyasztásukat.
- **Közös kutatás-fejlesztés:** Az ipari parkokban működő vállalatok és kutatóintézetek közötti együttműködés elősegíti az innovációt és a technológiai transzfert.

Az ellátási lánc fennakadások elkerülhetetlenek, de a káros hatásuk minimalizálható. Az ipari parkok melyek rendelkeznek a megfelelő tervezéssel és védekezési stratégiákkal. erre a megoldás. A proaktív kockázatkezelés, a rugalmas ellátási lánc kialakítása és a technológiai megoldások alkalmazása kulcsfontosságú a sikeres működéshez. (Baksa et al,2021) (Michelberger,2024)

2.6 Szakirodalmi kutatás adatai

A dolgozatom során szeretném igazolni a hipotézisemet, mely szerint a debreceni ipari parkok kedvező hatást gyakorolnak Debrecen gazdasági adataira. Ehhez pedig egy kérdőívet állítottam össze, és ezekre érkezett válaszokat vettem össze a Központi Statisztikai Hivatal által közreadott nyilvános adatokkal. A kérdőívemet 50 anonim kitöltő segítette a válaszaival.

Ezzel tudományos kutatási eljárás során már meglévő forrásokból gyűjtöttem össze az adatokat és igyekeztem értelmezni. Ilyen forrásom volt például publikált szakirodalom, statisztikai adatok, előző kutatások eredményei és más tudományos munkák.

Az elsődleges kutatás kiegészítőjeként alkalmazott szekunder kutatás számos előnnyel jár. Először is, segít a kutatóknak betekintést nyerni egy adott témába anélkül, hogy maguknak kellene elvégezniük a teljes kutatási folyamatot. Másodszor, a szekunder források hozzáférhetőbbek és könnyebben elérhetők lehetnek, ami idő- és költségmegtakarítást jelenthet. Harmadszor, a már létező adatok szélesebb körét használva a kutatók átfogóbb képet kaphatnak egy témáról.

Ugyanakkor fontos megjegyezni, hogy a szekunder kutatásnak is vannak korlátjai. Az adatok más kontextusban készültek, így azok alkalmazása és értelmezése korlátozott lehet. Emellett az adatok minősége és aktualitása is kérdéseket vethet fel, és előfordulhat, hogy bizonyos releváns információk nem állnak rendelkezésre a szekunder forrásokban. Az érdemi és megbízható szekunder kutatás kialakítása érdekében a kutatóknak kritikusan kell értékelniük az elérhető forrásokat, ellenőrizniük kell azok megbízhatóságát és relevanciáját. A szekunder kutatási módszer sikeres alkalmazása széles körű tudományos vizsgálatokhoz vezethet, melyek elősegíthetik a meglévő ismeretek bővítését és elmélyítését.

A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint Debrecen lakosságát tekintve a nem szerinti elosztása a hivatalos adatok szerint az összlakosság 193979 fő 52%-a nőnemhez tartozik. (web8, 2024) S képzettségét tekintve országos szintre levetítve: 2023-ban a lakosság 87,3%-a százaléka rendelkezik minimum középfokú végzettséggel. Ennek oka, hogy akár szakmai akár felsőfokú képzés elérése a cél, mindkettő képzés bemeneti követelménye az értettségi bizonyítvány. Ahhoz, hogy átfogó képet kapjunk a jelenlegi fizetésekről, érdemes tanulmányozni a KSH adattábláit melyből kiderül, 2010-ben a teljes munkaidőben foglalkoztatottak hazai bruttó átlagkeresete 202.525 Ft, míg 14 évvel később 2024-ben a teljes

munkaidőjű dolgozók 645.300 Ft-ot vihettek haza. A növekvő bérek mellett csökken a munkanélküliség aránya is. (web10 (2024) (Web11, évszám nélküli) A Központi statisztikai Hivatal adatai szerint 2010 első negyedévében Hajdú-Bihar megyében a lakosság 13,1%-a volt munkanélküli, míg a 2024 második negyedévében a jegyzett munkanélküliség 6,2%. 2010-ben a 15 és 74 év közti korosztályban 27,8 % volt a munkanélküliek aránya, míg 2022 -ben, (ekkor kezdődött a BMW Group helyi gyárának munkatársainak toborzása) ugyanez az adat mindössze 12,7% volt. (KSH5

KSH KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL 20.2.2.5. Munkanélküliségi ráta, vármegye és régió szerint, negyedévente [%]*

Területi egység		2010.				2011.				
neve	szintje	I. negyedév	II. negyedév	III. negyedév	IV. negyedév	I. negyedév	II. negyedév	III. negyedév	IV. negyedév	I. negyedév
Somogy	vármegye	15,5	12,5	12,6	14,1	16,4	13,8	12,2	10,8	13,3
Tolna	vármegye	10,0	8,5	6,8	7,1	9,2	9,1	7,8	10,5	11,5
Dél-Dunántúl	régió	13,5	11,8	10,6	12,3	13,8	11,8	12,1	12,3	13,5
Dunántúl	nagyrégió	11,1	10,3	9,5	9,7	10,2	9,1	9,1	9,2	10,4
Borsod-Abaúj-Zemplén	vármegye	17,1	17,3	17,1	16,4	18,2	16,3	17,0	16,8	18,0
Heves	vármegye	13,4	11,4	11,1	12,0	12,8	12,8	12,9	13,6	14,5
Nógrád	vármegye	19,3	17,4	17,2	18,1	19,6	19,9	15,6	15,6	18,2
Észak-Magyarország	régió	16,5	15,8	15,6	15,5	17,0	15,9	15,7	15,7	17,1

1. táblázat: Munkanélküliségi ráta, vármegye és régió szerint, negyedévente (%) Forrás: KSH

Ugyanakkor figyelembe kell vennünk, hogy az egyedülálló karrier lehetőségek vonzzák a betelepülő dolgozókat. A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint 2024.január 1-jén Magyarország második legnépesebb városa volt 201 ezer 704 fővel. Azonban Az előrejelzések szerint a következő évtizedekben tizezrekkel fog emelkedni a város lakossága. (web12)

KSH KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL 8.1.2.9. Magyarország 50 legnépesebb települése, 2024. január 1.

Település	A település vármegyéje	Lakónépesség száma
Budapest	–	1 686 222
Debrecen	Hajdú-Bihar	201 704
Szeged	Csongrád-Csanád	157 930

2. táblázat: Magyarország 50 legnépesebb települése, 2024.január 1. Forrás: KSH

Az ipari parkok elhelyezkedésének köszönhetően a dolgozok a saját autó használatával tudnak a legmobilisabbak lenni. Ennek következtében várható, hogy ha teljesülnek az előrejelzések, és ténylegesen tizezrekkel nő a város és régió lakossága, akkor ezáltal nő a

KSH KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL 20.1.2.7. A munkanélküliek száma, vármegye és régió szerint [ezer fő]*

Területi egység		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
neve	szintje														
Tolna	vármegye	3,0	2,9	2,9	3,1	3,2	3,3	3,3	4,4	4,3	4,1	3,0	2,9	2,9	3,7
Dél-Dunántúl	régió	11,9	47,5	48,3	44,9	34,9	30,6	32,1	24,2	25,0	22,1	18,7	20,1	18,9	18,8
Dunántúl	nagyrégió	24,2	136,2	126,9	127,0	112,4	79,3	72,6	52,0	48,0	43,2	37,6	46,2	41,7	40,2
Borsod-Abaúj-Zemplén	vármegye	42,5	46,3	46,7	43,9	31,8	30,8	25,6	18,9	16,4	14,7	12,5	13,8	17,4	19,8
Heves	vármegye	16,4	14,9	16,7	18,0	15,1	12,6	10,4	5,6	5,6	3,2	3,6	4,2	4,8	5,0

3. táblázat: A munkanélküliek száma vármegye és régió szerint (ezer fő). Forrás: KSH

birtokolt járművek, a környezet szennyezés és a zsúfoltság is. A 2011-es és 2023-as összehasonlításakor is látható, hogy a közúti járművek száma 12 év alatt 56000 darabbal nőttek Hajdú-Bihar vármegyében.

KSH KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL

24.1.2.2. A közúti gépjárművek száma vármegye és régió szerint, december 31.

← Menü

Területi egység		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
neve	szintje													
Személygépkocsi														
Észak-Magyarország	régió	302 042	302 050	307 000	311 107	312 917	317 920	323 010	307 140	307 320	400 004	410 123	410 331	412 300
Hajdú-Bihar	vármegye	138 403	138 299	140 782	144 347	148 823	154 982	162 555	170 542	179 259	186 493	191 261	195 049	197 301

4. táblázat: A közúti gépjárművek száma vármegye és régió szerint, december 31. Forrás: KSH

Nemcsak a növekvő béreket, a csökkenő munkanélküliséget, de az inflációt is figyelembe kell vennünk akkor mikor az ipari parkok témakörét érintjük. Hiába kínálnak a betelepülő vállalatok versenyképes béreket miközben az infláció mértéke nő, s nehezebbé válik a megélhetés vagy akár egy bevásárlás is. Sajnos az inflációnak, a globális gazdasági változásoknak és a beruházásoknak köszönhetően Debrecenben nem egyszerű megoldani a lakhatást. A helyi lakosság mellett a beköltöző cégek munkatársai és az egyetemisták is igyekeznek saját albérletre vagy saját tulajdonú lakásra szert tenni. Sajnálatos módon azonban a kereslet meghaladja a kínálatot így a helyi albérlet árak a budapesti árakkal vetekszenek. Ha megnézzük az adatokat látható, hogy míg 2010-ben egy lakótelepi panellakás átlagos ára 138 ezer Ft volt nm²-ként, 2023-ban már 529 ezer forintot kell kifizetnünk ugyanazért a saját tulajdonú lakásért.

KSH KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL

18.1.2.12. Egy lakás átlagos négyzetméterára régió és épületípus szerint [ezer forint]

← Menü

Régió	Épületípus	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Használt lakások																
Észak-Magyarország	együtt	94	96	89	83	78	80	86	87	96	106	125	133	160	191	208
Észak-Alföld	családi ház, sorház	75	77	74	72	70	68	73	73	81	87	100	102	123	139	146
Észak-Alföld	többlakásos	165	159	157	151	144	150	165	187	206	248	301	322	380	463	515
Észak-Alföld	lakótelep	146	138	140	147	145	150	177	180	203	250	315	329	384	479	529

5. táblázat: Egy lakás átlagos négyzetméterára régió és épület típus szerint (ezer forint). Forrás: KSH

A 2010-es és 2023-as adatokat összehasonlítva azért jól látható, hogy az alapvető élelmiszerek ára szignifikánsan nőtt.

KSH KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL

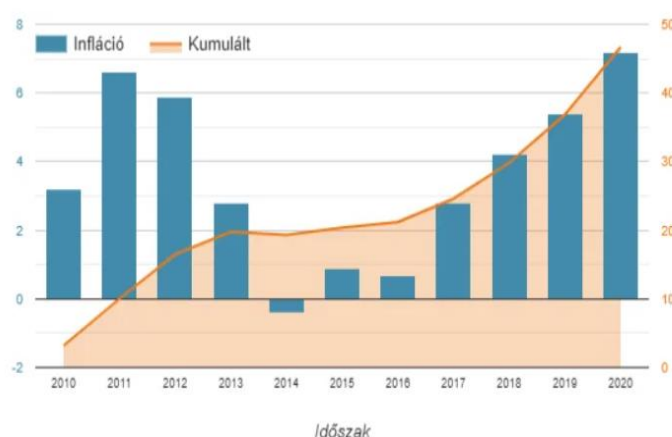
1.1.1.4. Egyes termékek és szolgáltatások éves fogyasztói átlagára (nyers adatok) [Ft]*

Kódszám	Termék, szolgáltatás	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
10001	Rövidkaraj, kg ^a	1 290	1 210	1 250	1 380	1 430	1 440	1 400	1 390	1 470	1 470	1 580	1 790	1 700	2 140	2 580
10003	Sertéshús, comb (csont és csülök nélkül), kg	1 160	1 110	1 150	1 280	1 350	1 350	1 300	1 110	1 220	1 210	1 340	1 530	1 440	1 510	1 710
10103	Marhahús, rostélyos, csontos, kg	1 390	1 440	1 540	1 740	1 790	1 800	1 810	1 840	1 910	1 960	2 050	2 260	2 470	3 570	4 500
10401	Bontott csirke, kg	735	729	742	781	805	812	791	779	659	678	684	718	764	1 140	1 360
10405	Csirkecomb, kg	754	744	753	792	823	817	796	759	626	631	631	659	710	1 100	1 310
10407	Csirkeszárm, kg	627	621	630	673	698	695	673	645	545	577	587	626	691	1 000	1 190
10408	Pulykamellfilé, kg	1 540	1 540	1 670	1 790	1 800	1 810	1 870	1 940	1 700	1 710	1 780	1 900	1 900	2 430	3 210
10409	Csirkemellfilé (csont és bőr nélkül), kg	..	..	1 400	1 480	1 520	1 510	1 480	1 480	1 290	1 410	1 420	1 430	1 530	1 680	1 830
10501	Szárazkolbász, kg	3 280	3 360	3 370	3 530	3 160	3 150	3 150	3 140	3 270	3 380	3 570	4 010	4 090	4 960	5 990
10502	Téliszalámi, Herz vagy Pick, szeletelt, előre csomagolt, 70–80 g-os, kg ^b	4 980	5 090	5 270	5 920	7 200	7 080	6 910	6 840	7 160	7 410	7 860	9 130	9 000	10 370	12 440
10506	Pulykamell sonka, szeletelt, kg	2 380	2 380	2 410	2 520	2 620	2 580	2 600	2 590	2 660	2 770	2 940	3 120	3 100	4 050	5 350
10507	Gépsonka, kg	1 870	1 920	1 940	2 060	2 210	2 160	2 090	2 070	2 150	2 230	2 350	2 770	2 920	..	..
10601	Párizsi felvágott, kg	995	1 030	1 080	1 200	1 260	1 280	1 290	1 300	1 360	1 440	1 570	1 900	1 910	2 320	2 830
10602	Virsli, sertés, kg ^c	976	1 010	1 460	1 640	1 640	1 570	1 620	1 630	1 630	1 670	1 770	2 070	2 110	2 640	3 230
10603	Olasz felvágott, kg	1 150	1 180	1 210	1 340	1 390	1 360	1 380	1 350	1 460	1 550	1 690	2 030	2 070	2 590	3 190
10801	Pontyszelet vagy filé, kg ^d	923	964	975	1 010	1 040	1 060	1 090	1 110	1 930	2 030	2 180	2 270	2 430	3 180	4 160
11001	Tojás, 10 darab	315	318	310	420	379	365	384	374	389	428	401	431	461	678	793
11101	Pasztőrözött ESL tej, 2,8 %, liter ^e	201	201	226	231	234	249	230	217	216	250	243	263	270	390	501
11103	Pasztőrözött ESL tej, 1,5 %, liter ^f	195	191	212	218	222	232	214	203	205	234	223	243	249	365	464
11104	UHT tartós tej dobozban, 2,8% zsírtartalom, liter	246	250	261	262	255	266	249	239	258	261	245	258	268	284	305
11209	Sajt, trappista, tömb, kg ^g	1 270	1 400	1 540	1 570	1 690	1 800	1 580	1 500	1 680	1 700	1 760	1 890	2 010	3 330	3 450
11301	Tejföl, 20% zsírtartalom, kg ^h	119	124	132	128	126	135	130	128	141	154	163	171	177	280	2 190
11306	Gyümölcsjoghurt, 125–150 g-os, db ⁱ	80	79	85	90	89	93	96	99	109	122	129	133	146	181	218
11311	Tejföl 12% zsírtartalommal, 325–450 g-os, db	..	..	..	..	..	..	240	226	246	265	279	293	306	454	594

6. táblázat: Egyes termékek és szolgáltatások éves fogyasztói átlagára (nyers adatok) (Ft). Forrás: KSH

Azonban ez nemcsak az ipari parkok jelenlétének köszönhető, hiszen a kumulált infláció 2010 -s és 2020 között, ha az élelmiszer kategóriát figyelembe véve 46,69%

Teljes kumulált infláció az élelmiszer kategóriában 2010 – 2020

Élelmiszer 2010 – 2020 teljes kumulált infláció: 46.69% – elég magas!

7. táblázat: Teljes kumulált infláció az élelmiszer kategóriában 2010-2020. Forrás: web13

3. Saját kutatás (anyag és módszer)

3.1 A saját kutatási módszer általános ismertetése

A kérdőíves megkérdezés az egyik legnépszerűbb és leggyakoribb piackutatási módszer. Az eljárás lényege, hogy előre meghatározott kérdésekre kapunk válaszokat az adott célcsoport tagjaitól.

A kérdőív összeállításának legfontosabb szempontjai:

- Célorientáltság: A kérdéseknek egyértelműen a kutatási célkitűzéseknek kell megfelelniük.
- Egyszerűség: Érdemes elkerülni a bonyolult, többértelmű kérdések feltevését.
- Rövidség: A legjobb kérdőívek nem túl hosszúak, ezáltal elkerülhető, hogy ne vesszen el a válaszadó motiváltsága és ne unjon rá a kérdőív kitöltésére.
- Logikus sorrend: A kérdések logikai sorrendben kövessék egymást, szép ívben építkezve legyen felépítve.
- Semlegesség: A legfontosabb, hogy a kérdések objektívek legyenek, és a kérdések ne sugalljanak semmilyen választ.

A kérdőívek típusai:

- Zárt kérdések: A válaszadónak előre meghatározott válaszok közül kell választania (pl. igen/nem, Likert-skála).
- Nyílt kérdések: A válaszadó szabadon fogalmazhat.
- Félnyílt kérdések: A válaszadó előre meghatározott válaszok közül választhat, vagy saját választ is megadhatja.

A kérdőíves megkérdezés előnyeiként tartjuk számon, hogy nagy mennyiségű adatot gyűjthetünk rövid időn belül, viszonylag kicsi anyagi ráfordítás mellett. Mindemellett a válaszolók megőrizhetik az anonimitásukat is. Azonban ennek az eljárásnak megvannak a maga hátrányai is. Ilyenek lehetnek a kitöltők motiváltsága, vagy esetleg az, hogy félreérthetik a kérdéseket. (Gyulavári et al., 2017)

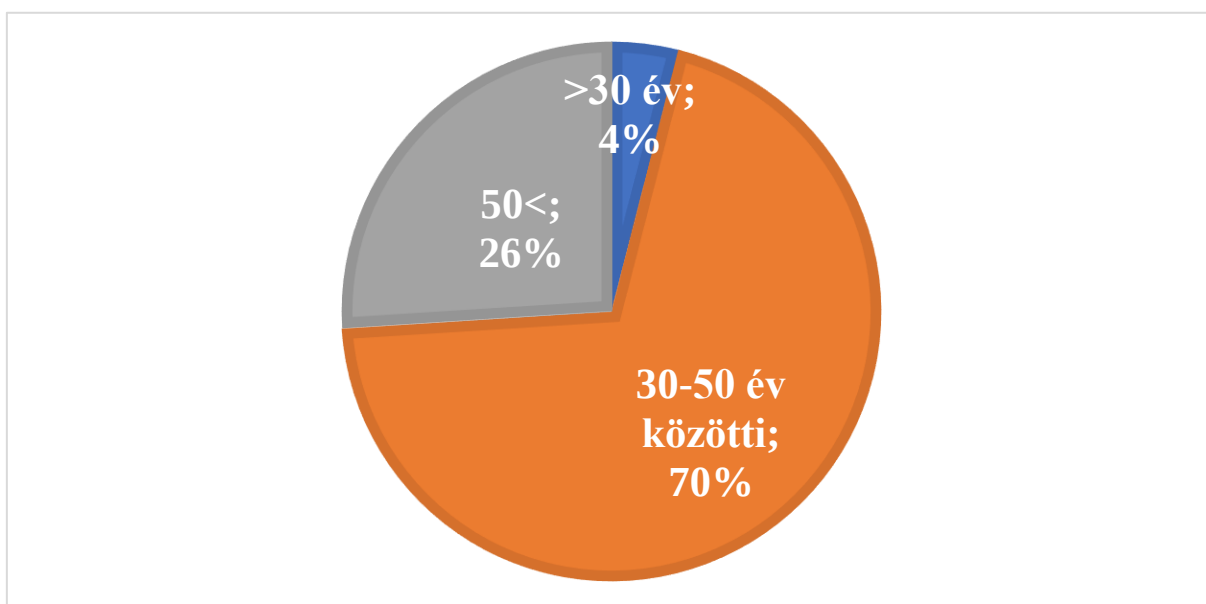
3.2 Saját kutatási eredmények ismertetése

A kérdőívet 50 anonim kitöltő segítette a válaszával. A kimutatás célja a Központi Statisztikai Hivatal statisztikáit és az eredmények mögött álló ott élő emberek válaszainak párhuzamba állításával teljes képet festeni a 2010 és a jelenlegi év közti időszak gazdasági és logisztikai beruházásairól. Kérdőívet a különböző social média felületeken, barátok, ismerősök és távoli ismeretlenek segítségével töltöttem ki ezáltal reprezentatív képet adva Hajdú-Bihar Vármegye vármegyeszékhelyének jelenlegi állapotáról.

3.3 Ipari parkok gazdasági és logisztikai hatásának vizsgálata Debrecen esetében

A kitöltők 78%-a, azaz a 39 megkérdezett tartozott az erősebb nemhez, míg értelemszerűen a 22%-a, azaz 11 fő vallotta magát nőneműnek.

Az életkor eloszlás a válaszadók közt hasonlóan nem várt eredményt hozott számomra. A várakozásommal ellentétben nem a Z generáció (2000 és 2010 közt születettek) tagjaitól kaptam a legtöbb választ, hanem az Y (1980 és 1999 közt születettek) megállapodott középosztálybeli és az X generáció (1965 és 1980 közt születettek) tagjai szántak időt a kérdéseim megválaszolására. A kitöltőim mindössze 4%-a 30 év alatti, azaz 2 fő, míg a 70% -a, azaz 35 fő 30 és 50 év között életkorban van, és 26 % aki már betöltötte az 50.életévét.

1. ábra: Válaszadók életkor szerinti eloszlás. (Forrás: saját kutatás, 2024)

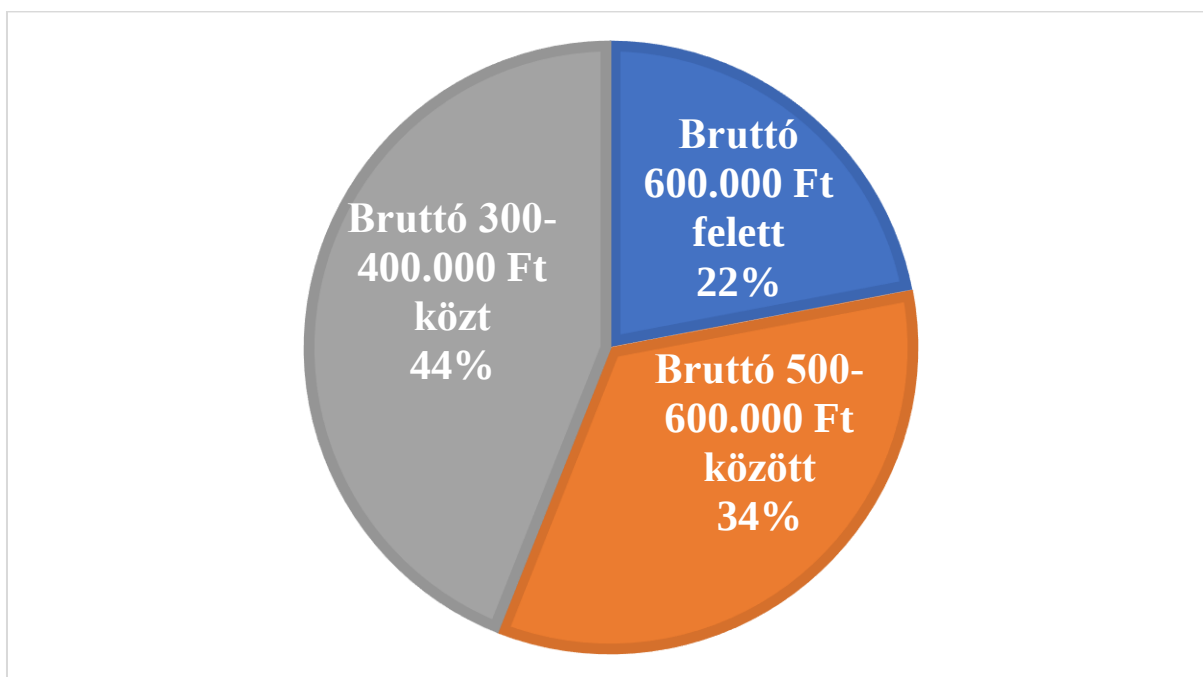
A megkérdezettek legmagasabb iskolai végzettségét érintő kérdésemre érkezett válaszokból kiderül, hogy a válaszadók elenyésző százaléka rendelkezik alapkü végzettséggel. Mindössze 2%-a azaz 1 ember. Legnagyobb arányban a felsőfokú végzettséggel rendelkezők válaszoltak, ők 50 %-ban azaz 25 fővel képviseltették magukat, míg tőlük csak egy hajsáalnyival lemaradva 48 %-a 24 fő volt, aki középfokú végzettséggel rendelkeztek. Ez az adat reflektál a KSH adataira, hiszen hazánkban 2023-ban a lakosság csupán 17%-a nem rendelkezett minimum középfokú végzettséggel.

A családi állapotot firtató kérdésemre az általam várt eredmény született. A megkérdezettek közt túlsúlyban volt az egyedülállók aránya, ők 28%-ban azaz 14 fővel, és a házasságban /élettársi kapcsolatban élő, közös háztartásban élő gyermekekkel aránya 64%-a, azaz 32 fővel. Míg a gyerek nélkül közös háztartásban élő élettársi vagy házastársi viszonyban levő válasz adók csekély számban 6%-ban azaz 3 fővel, és a szülőkkel élő válaszadók 2%-ban azaz 1 fővel jelentek meg az általam készített kérdőív eredményeiben. Az eredmény oka az, hogy a város egyre vonzóbb a családok számára köszönhetően a gazdag kulturális életnek, a helyi oktatási lehetőségeknek, mint például a méltán híres Debreceni Egyetem és a számos családbarát programnak.

Ugyanakkor nemcsak a családok találhatják meg a számításaikat, hanem az egyedülálló társaik is, akik Debrecen mellett tették le a voksukat. A város élénk társadalmi élettel, megfizethető életstílussal, jó közlekedési rendszerrel, egyre vonzóbb a fiatal egyedülálló értelmiségi számára. A város, mint Kelet-Magyarországi megyeszékhely rendelkezik egy speciális kisvárosi hangulattal, ahol az emberek barátságosak és rendkívül segítőkészek. Azonban érdemes nem elfelejtkezni arról a tényről, hogy Debrecen egy dinamikusan fejlődő város, ahol mindig van valami újdonság és változás.

A kérdőívemet kitöltők 72%-a azaz 36 fő jelenleg Debrecenben él és nem is tervez elköltözni onnan.10%-a azaz 5 fő jelenleg ott él, de fontolgtatja az elköltözést. Míg 18%-a vagyis 9 fő a környékbeli városokból, agglomerációból ingázik Debrecenbe. Habár erre a kérdésre adott válaszok elég egyértelmű képet festenek Debrecen, mint lakóhely népszerűségéről, a következő kérdésemre mely szerint a kérdezők szerint mennyire élhető a város már nem ennyire egyértelműen pozitív a válaszadók véleménye. A Likert-skála 20%-a vagyis 10 fő szerint élhető teljes mértékben most a város,12% vagyis 6 fő szerint teljesen élhetetlen míg 68% azaz 34 fő szerint csak egészen élhető körülményeket biztosít számára Debrecen.

A bruttó jövedelmet firtató kérdésekre a következő eredményeket kaptam. A kitöltők 22%-a vagyis 11 fő keres jelenleg bruttó 600.000 forint felett. Bruttó 500-és 600ezer forint között éri el a havi jövedelme a megkérdezettek 34%-a azaz 17 főnek. S a legnagyobb százalékban (44%) ,22 fő képviseltette magát, akik bevallottan bruttó 300-és 400.ezer Ft között visznek haza hónap végén. A kiugró jövedelem oka az utóbbi években betelepült multi cégek és ezek bérfelhajtó hatásuk. Akár kék galléros akár fehér galléros munkatársat keresnek, kiválasztást követően komoly bérezéssel és juttatási csomaggal igyekeznek megtartani a munkavállalóikat.

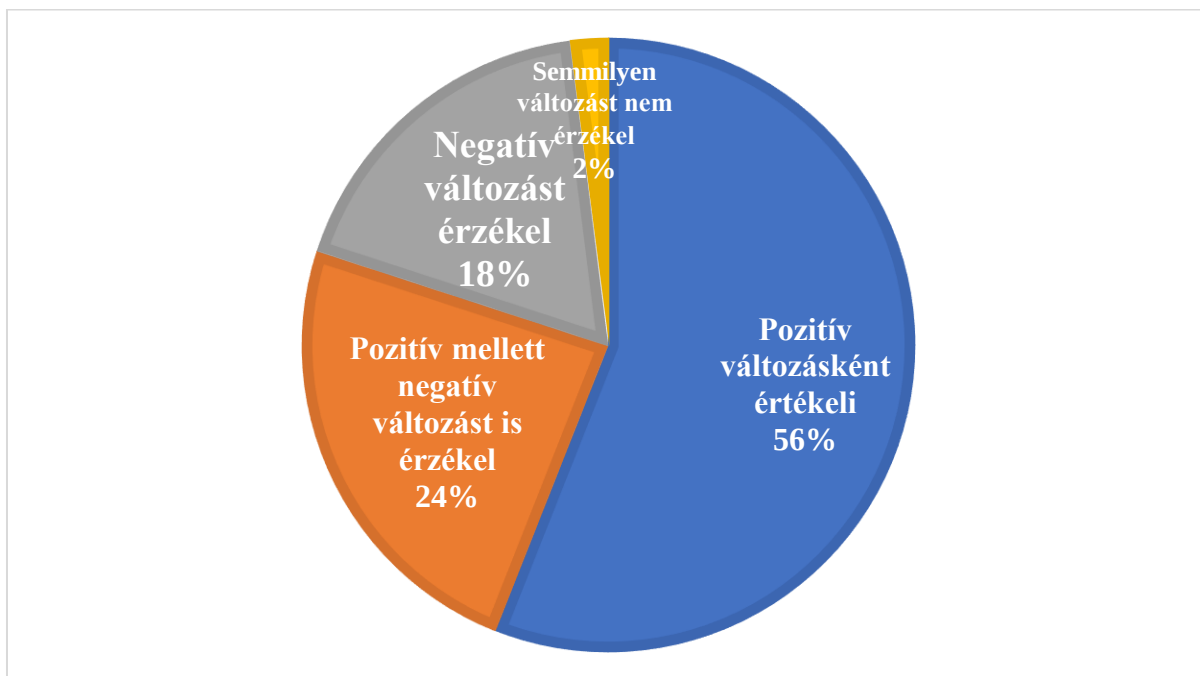
2. ábra: Bruttó jövedelem. (Forrás: saját kutatás, 2024)

A válaszadók 46%-a azaz 23 fő nem érzi azt, hogy a mai keresetének köszönhetően jobban élne mint 2010-ben.18%-a azaz 9 fő megvan győződve róla, hogy sokkal jobb életszínvonalat tud magának biztosítani mint 14 éve.18 fő, azaz 36% szerint nem változott az elmúlt években a megélhetési körülményei. Arra a kérdésekre mely szerint az Ön bruttó fizetése az infláció mértékével emelkedett-e az elmúlt 14évben, a statisztika szerint a megkérdezettek magas hányada,78% vagyis 39 fő szerint egyáltalán nem. A maradék 22 % vagyis 11 fő, habár megengedőbb, de ők sem értenek egyet azzal, hogy az infláció mértékével lettek kompenzálva a munkabérükben. Hazánk inflációja az elmúlt 14 évben jelentős változásokon ment keresztül, melyre hatással volt a gazdasági válság, kormányzati intézkedések és más globális események. Ezek mind befolyásolták az infláció mértékét és

alakulását. A válaszadók véleménye egybeesik azokkal a KSH adatokkal, mely szerint a 2010-es és 2023-as adatokat összehasonlítva azért jól látható, hogy az alapvető élelmiszerek ára szignifikánsan nőtt, és a kumulált infláció 2010 -s és 2020 között, ha az élelmiszer kategóriát figyelembe véve 46,69%.

Az elmúlt 14 évben számtalan beruházás kezdődött, és fejeződött be Debrecenben. Megtízszerezte az iparterületinek nagyságát, 20 ezer új bejelentett munkahelyet hoztak létre. Nemzetközi iskolákat, szabadidőparkokat adtak át a helyieknek. Számtalan külföldi mult cég kapott lehetőséget betelepülni, mint például a CATL, EcoPro, BMW, melyek akarva akaratlanul is hatással vannak az ott élő emberek mindennapjaira. Ilyen például a munkahelyteremtések, az infrastruktúrák átalakulása, az árfelhajtó ereje az ingatlanoknál, technológiai fejlődés.

A kérdésemre adott válaszokból kitűnik, hogy az ott élők nagyobb százaléka szerint 56%-a vagyis 28 fő szerint pozitív változást hozott az életükbe az elmúlt évek beruházásai. 24% vagyis 12 fő szerint, habár pozitív a változás azért van negatív oldala is az elmúlt időszaknak. 18% -a, vagyis 9 ember szerint csak negatív hozadéka van, míg 2% vagyis 1 fő szerint semmilyen változást nem érzékel.

3. ábra: Ön szerint pozitív hatással voltak az elmúlt évek beruházásai Debrecen? (Forrás: saját kutatás, 2024)

Abban viszont majdnem egységes egyetértés alakult ki a válaszadók közt, hogy 86% vagyis 43 fő szerint pozitív irányba változott a tömegközlekedés, míg 14% vagyis 7 fő nem érzékel változást e tekintetében. Sajnos az inflációnak, a globális gazdasági változásoknak és a beruházásoknak köszönhetően Debrecenben nem egyszerű megoldani a lakhatást. A helyi lakosság mellett a beköltöző cégek munkatársai és az egyetemisták is igyekeznek saját albérletre vagy saját tulajdonú lakásra szert tenni. Sajnálatos módon azonban a kereslet meghaladja a kínálatot így a helyi albérlet árak a budapesti árakkal vetekszenek. A megkérdezettek 88%-a, azaz 44 fő szerint is drágultak az ingatlanok, legyen az saját tulajdonú vagy albérlet. Míg 12 % vagyis 6 fő esetén a közelmúltban nem volt napirendi kérdés a költözés.

Arra a kérdésemre, hogy Ön szerint könnyebb e munkát találni mint 2010-ben elég megosztó eredmények születtek. A válaszadók 86% azaz 43 fő szerint ez csak akkor kivitelezhető, ha releváns végzettséggel rendelkeznek. Ilyen például az informatikai szakember, mérnök, jogász vagy a logisztikus. Míg 14% azaz 7 fő szerint egyáltalán nem könnyebb munkát találnia mint 2010-ben. A kérdésemre, amelyben azután érdeklődtem, hogy ha nincs releváns végzettsége, milyen munkakört tart alkalmasnak arra, hogy megfelelő megélhetést biztosítson különböző szakmunkákat írtak. Ilyen volt például: villanyszerelő, gázszerelő, klímaszervizelő, festő és burkoló.

Az M35-ös autópálya M3-as autópályát az M4-es autópályával köti össze Debrecen mellett elhaladva. Célja, hogy bekapcsolja Debrecen a logisztika vérkeringésébe, ugyanakkor a város mentesítése a ránehezedő forgalom alól (Európai Bizottság, 2019). A szakaszt folyamatosan fejlesztik, erre példa M35-ös autópálya debreceni szakaszán új csomópont került kialakításra az autópálya nyugati oldalán a BMW autógyár kiszolgálására. A kérdésem arra irányult, hogy a helyi lakosság milyen mértékben érzi azt, hogy az M35-ös autópálya bővítése javított Debrecen teherforgalmán. A válaszok 14 %-a azaz 7 ember negatívnak érzi a változást. 22%, azaz 11 fő számára teljesen semleges, míg 64% vagyis 32 fő szerint határozottan sikerült mentesíteni a városra nehezedő teherforgalmat.

4. ábra: Ön szerint javított-e Debrecen teherforgalmán az M35ös autópálya bővítése. (Forrás: saját kutatás, 2024)

Azonban nemcsak az M35-ös autópálya hivatott egyedül mentesíteni a várost a tehergépjármű forgalomtól. A 481-es főútnak hasonló szerepet szán a város. A 481-es főút, azaz a debreceni déli elkerülő négy sávosítását is tervezik. Ennek előkészítésére 400 millió forintot biztosít a kormány. Az elkerülőn egy új csomópontot is kialakítanak majd, hogy az autópálya felől érkező vagy oda tartó forgalom ne terhelje a 47-es főút forgalmát, hanem rögtön be tudjon menni a Déli Gazdasági Övezetbe, ahol egy 16 kilométeres belső úthálózati fejlesztést is terveznek.” (UFT, 2023).

Az erre a témára irányuló kérdésem arra keresi a választ, hogy a megkérdezettek hány százaléka szerint lenne hasznos a Debrecen keleti részére tervezett (481) elkerülő megépítése? A többség, 68% vagyis 34 ember szerint rendkívül hasznos a jövőbeli tehermentesítés szempontjából az elkerülő. 4% azaz 2 ember szerint negatív hatással lesz a városra és lakosára, míg 28% vagyis 14 ember szerint teljesen semleges abban a témában, hogy végül megépül-e az elkerülő vagy sem.

Vitathatatlan tény, hogy az ipari parkok hatással vannak a helyi gazdaságra és a helyi emberek életére is. Debrecenben jelenleg 5 nagyobb és több kisebb ipari park is található és várhatóan a számuk emelkedni fog a közeljövőben. Ha gazdasági szempontból vizsgáljuk az ipari parkok hatását, egyértelműen kijelenthető, hogy pozitív hatása van, mint a mikro mint a

makrógazdaságra. Ilyen például az ipari parkok által befizetett iparűzési adó, melynek segítségével a város fejleszteni tudja akár az infrastruktúrát, akár a logisztikáját.”

Persze Debrecen már évek óta dobogós a megyei jogú városok helyi iparűzésiadó-bevételi rangsorában, egészen más bázisról indul tehát, mint Kecskemét. 2011-ben közel 8,4 milliárd forint folyt be az önkormányzat kasszájába a helyi vállalkozásoktól, 2017-ben ez már 12,3 milliárd, tavaly 15,2 milliárd forint volt. ” (web14, 2019) Ez egybecseng azokkal a válaszokkal, amik arra a kérdésemre érkeztek, hogy Ön szerint Debrecen gazdasági fejlődéséhez mennyire járul hozzá az ipari parkok létesítése, bővítése? 94% vagyis 47 ember teljes mértékben egyetért azzal a kijelentéssel, hogy az ipari parkok eleségítik a város fejlődését. 2% vagyis 1 fő egyáltalán nem gondolja úgy, hogy Debrecen fejlődése és az ipari parkok jelenléte közt bármi összefüggés lehet. S 4% azaz 2 fő lehet összefüggés, de nem feltétlen az ipari parkok betelepülése segíti elő a város szárnyalását. Azonban nem (csak) az infrastruktúra a legnagyobb nyertese az ipari parkok jelenlétének.

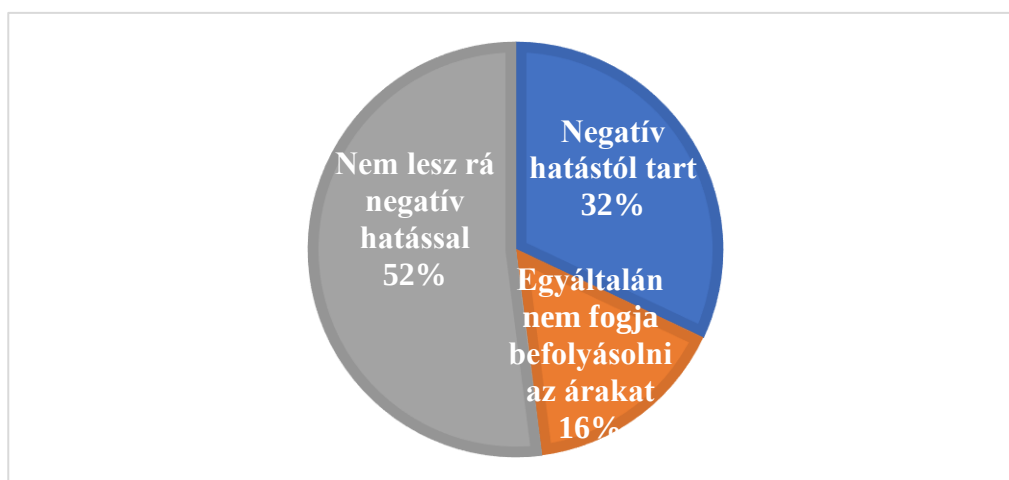
A betelepülő cégeknek köszönhetően nemcsak a helyi lakosság, de az agglomerációban élő, és dolgozó emberek is könnyebben el tudtak helyezkedni a munkaerőpiacon. Külföldi multinacionális vállalatok folyamatosan toborozzák a munkaerőt a közösségi médiában, vállalatunk honlapján vagy a helyi rendezvényeken, fesztiválokon kitelepülve. Ennek a törekvésnek megyei szinten is biztató eredménye van. Ez tökéletesen összecseng a statisztikai adatokkal: 2010-ben a 15 és 74 év közti korosztályban 27,8 % volt a munkanélküliek aránya, míg 2022 -ben, (ekkor kezdődött a BMW Group helyi gyárának munkatársainak toborzása) ugyanez az adat mindössze 12,7% volt.

Ugyanarra erre a konklúzióra jutott a választ adók többsége is. Arra a kérdésemre: Ön szerint az ipari parkok létesítése és bővítése munkahelyeket teremt-e? lehetséges 4 opció közül kettő válaszlehetőség közt oszlottak meg a szavazatok. A megkérdezettek 86%-a vagyis 43 fő szerint a meglévő ipari parkok az eddigieken felül is még több munkahelyet fog teremteni, elősegítve a munkanélküliség számának csökkentését. Míg a maradék 14 % vagyis 7 ember szerint ez a foglalkoztatottság növekedés csupán átmeneti és mindössze rövid távon, 2 és 5 év közti időtartamra segíti munkához a fizikai és szellemi dolgozókat.

A legérdekesebb választ arra a kérdésemre kaptam mely szerint Ön szerint az Ipari parkoknak köszönhetően várható e várost érintő negatív változás? 4% vagyis 2 ember hagyta üresen a válaszadási lehetőséget, ugyanakkor 96 % vagyis 48 fő egyöntetűen, ha várható is negatív hatás az a környezetvédelmet emelte ki. A félelem teljesen megalapozott. Nagy visszhangot keltett a

hazai médiában a város környékén zajló tiltakozások például a helyi akkumulátor gyártó üzemek ellen a várható környezet és egészség károsító hatása miatt. Az ilyen gyáraknak, üzemeknek rendkívül magas energia és- víz igénye van, mindemelett magas százalékban használnak a gyártáshoz szükséges veszélyes anyagokat. A Greenpeace hivatalos állásfoglalása ahhoz, hogy a világ ne térjen el a párizsi egyezményben deklarált klíma céloktól 2028-ig meg kellene szüntetni nemcsak a benzines, de a hibrid autók értékesítését is. A villanyautó gyártás nem kevésbé megterhelő a környezet számára, hisz ezekhez az autókhoz ugyanúgy számottevő mennyiségű akkumulátorokra lesz szükség (Greenpeace, 2023; UFT, 2023). A klímaváltozást lehet tagadni, azonban vitathatatlan példa az idei nyári időszak extrém időjárása vagy a jelenleg is zajló évtized árvizeként is aposztrofált áradás. A szélsőséges időjárás életünk szinte minden szegmensére hatással van. Legelső sorban a természetre, mely nagy százalékban befolyásolhatja a fenológiát azaz állat és növényfajok viselkedését és elszaporodását. Ugyanakkor drasztikus mértékben romolhat a hazai mezőgazdaság és állatállomány élettartalma és hozama is. Súlyosabb és hosszabb ideig tarthatnak a régiót súlytó aszályok, melyek egyenes következménye az alföld elsivatagosodása. A változás olyan hirtelen és gyorsan megy végbe, hogy sok növény és állatfaj képtelen alkalmazkodni a megváltozott körülményekhez. Ezek a szélsőségek mind hatással vannak a talajra és visszavonhatatlan romlást hoznak az összetételében. Az éghajlatváltozás és a csapadék egyenetlen eloszlása jelentős változást fog hozni a víz készletekben világszerte. Ezáltal növekedhet a vízhiány ugyanakkor az árvizek kialakulásának százaléka is. Ezen felül nemcsak természeti következményei, hanem társadalmi hatásai is megfigyelhetők az éghajlat változásnak. Az extrém nyári hőséggel növekedhet a betegségek kialakulásának valószínűsége és az elhalálozások száma. Változhatnak az élelmiszerek és az állatok által terjesztett betegségek emberekre való hatása. Az allergiások számára az eddig megszokott időszakok el és akár-ki tolódhatnak. Az éghajlatváltozás következményeinek leginkább az alacsony jövedelmű rossz infrastruktúrával felszerelt területen élők vannak kitéve. A társadalom peremére szorult esetleg idős emberek, akik sajnos nem rendelkeznek a megfelelő anyagi vagy egyéb eszközökkel, amikkel képesek lehethetnének küzdeni az éghajlat átalakulása ellen. Az éghajlatváltozás rendkívüli módon befolyásolja a természeti környezetet, ezáltal hatással van az emberek megélhetésére, így növelve az elvándorlás mértékét. Ezek az átalakulások a munkaerőpiacra is kihatnak. Mint minden témában, itt is fontos lenne a megfelelő edukáció. Az oktatás és a figyelemfelkeltés segítségével az emberek tudatosan tehetnének a környezeti változások hatásának csökkentése érdekében és növelhetnék a saját és családjuk alkalmazkodóképességét a túlélésük érdekében. A klíma változás hatással van az infrastruktúrára, és az energia hálózatra

is. A megváltozott körülmények indukálják a fokozott villamosenergiafogyasztást a nyári időszakokban, megnőhet a légkondicionáló berendezések iránti kereslet. Ami a mezőgazdaságot illeti, az aszályoknak, áradásoknak, betegségeknek és a kártevőknek köszönhetően csökkenni fog a termelés, és a növénytermesztésre alkalmas területek mérete is. Ezek a szélsőséges és egyre gyakoribbá váló jelenségek mind hatással lesznek a biztosítási szektorra, ezáltal a biztosítási díjakra is. A biztosítók az aktuális trendeket belekalkulják a fizetendő díjakba, melynek következtében azok emelkedni fognak. Ennek hatására az ismeretek bővülésével, és a megfizetendő összeg emelésével növekedni fognak a társadalmi különbségek, hiszen egyes rétegek számára ezek a szolgáltatási díjak előbb utóbb megfizethetlenné válnak. Nemcsak a migrációt, de a turizmus szektort is befolyásolják ezek az átalakulások. Az eddig kedvelt nyári hónapok vagy kedvelt desztinációk változhatnak, és a sokak által kedvelt téli időszakok rövidülhetnek mely befolyásolhatja a téli sportok népszerűségét is. Arra a kérdésemre, mely szerint „tart-e Ön attól, hogy nőni fog a környezetszennyezés szmog a zsúfoltság vagy az autóforgalom?” szinte egységesen ,92 % azaz 46 fő válaszolta azt, hogy szerinte teljes mértékben nőni fog nemcsak a forgalom mértéke, de ugyanakkor a környezetre való hatása és a szmog mennyisége is. Míg a maradék 8% azaz 4 fő szerint nem fog számottevően változni ez az adat. A betelepülő népesség valószínűleg ugrásszerű változásokat hoz akár a szmog, akár a zsúfoltság vagy a forgalom tekintetében. Arra a kérdésemre mely szerint „tart-e Ön attól, hogy az ipari parkok betelepülésének negatív hatásaként nőni fog az élelmiszer és a szolgáltatások ára?” elég megoszló válaszok érkeztek. A válaszok 32%-a vagyis 16 fő szerint az ipari parkok jelenléte negatív hatással lesz az élelmiszerek és szolgáltatások árára. 16% vagyis 8 fő szerint egyáltalán nem befolyásolja majd ezeket az árakat, míg 52% vagyis 26 fő szerint nem lesz negatív hatással a jövőbeli költsükre.

5. ábra: Tart-e Ön attól, hogy az ipari parkok betelepülésének negatív hatásaként nőni fog az élelmiszer és a szolgáltatások ára? (Forrás: saját kutatás, 2024.)

Az adatokat és a diagramokat látva elmondható, hogy az élelmiszer és -szolgáltatás árakra nemcsak az ipari parkok jelenléte, hanem az infláció mértéke is befolyással bír. A tendenciát látva várható ezek szegmensek árainak további emelkedése. Előreláthatóan nemcsak ezek a szektorok, de például a lakhatás azaz nemcsak az újépítésű, hanem a használtlakások négyzetméter ára is emelkedni fog, esetleges lakhatási válságot indukálva.

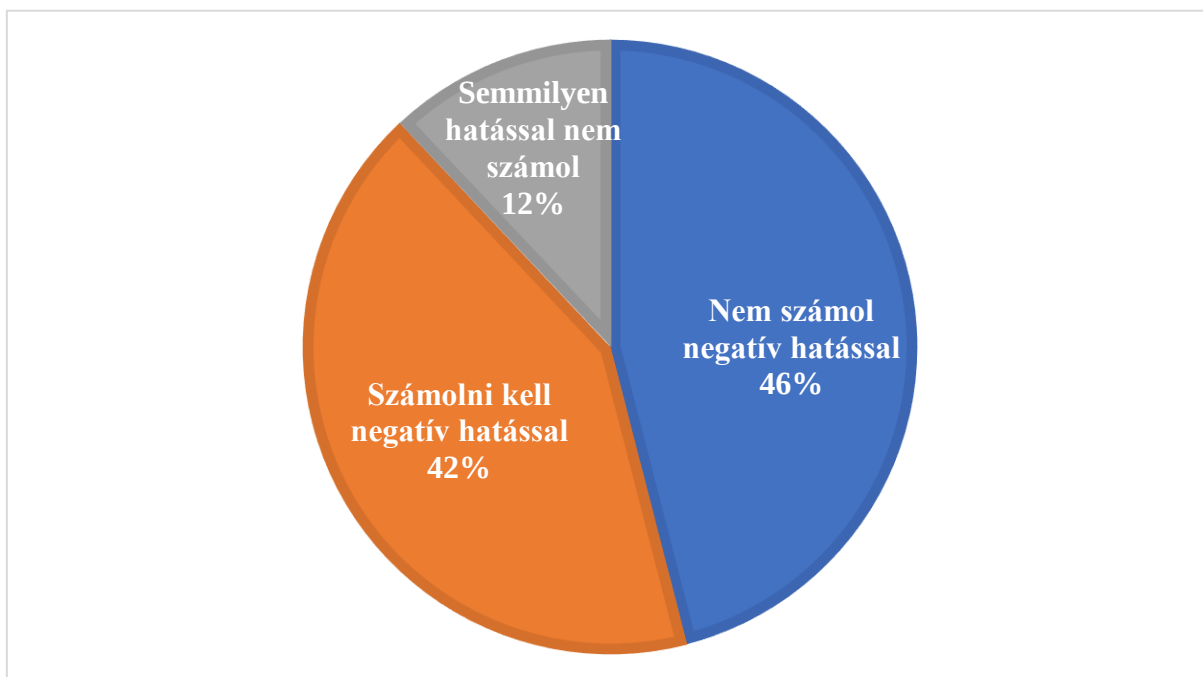
Az alábbi kérdésemre, hogy „Tart –Ön attól, hogy az Ipari parkok, és az ott dolgozók jelenléte hatással lesz a munkaidőn kívüli kikapcsolódási lehetőségekre?” majdnem egyöntetűen 96 % azaz 48 fő válaszolt úgy, hogy egyáltalán nem tart attól, hogy bármilyen hatással lenne a munkán kívüli közül szórakozási lehetőségekre a város megváltozott felépítése. Míg 4% azaz 2 fő szerint azért némi hatással lehet a kötetlen programokra. A kérdésem a szórakozási lehetőségek milyenségére esetleges költségeire irányult. A város a lakoságnak köszönhetően rendkívül színes képet mutat mely köszönhető az ország különböző részeiből érkező egyetemistáknak, a tősgyökeres debrecenieknek és az expatoknak. Ez az olvasztótégely, amely különböző igényekkel és lehetőségekkel rendelkezik tökéletes elegyet biztosít a szórakozásra vágyóknak, így mindenkinek lehetősége van megtalálni azt a programot, amely segít neki kikapcsolódni a napi robotból. Az ország második legnagyobb városa mely rendkívül gazdag történelemmel és kultúrával rendelkezik mindenkinek kínál alternatív megoldást a pihenésre. Ilyen például a Nagyerdő. Ahol számtalan opció közül válogathatunk, például:

- Aquaticum Debrecen: A modern élményfürdő és wellness központ nemcsak szezonálisan, de egész évben várja a látogatóit.
- Nagyerdei Víztorony: A több mint 100 éves épület, mely kávézóként és étteremként funkcionál. Hétvégenként pedig koncerteknek és fesztiváloknak ad otthont.
- Nagyerdei Stadion: Amelyek főleg meccsek, fesztiválok, koncertek elsődleges helyszíne.
- Ködszínház: A Magyarországon egyedülálló, multimédiás szökőkút különleges látványélményt nyújt.

Ha nem épp a természet közelségére vágyunk, ott van a pezsgő belváros, ahol számos étterem, kávézó és bár közül válogathatunk. Ha esetleg mégis művelődni szeretnénk, Debrecen ebben is partner. Itt található a Csokonai Fórum modern színház, ahol számos előadás és rendezvény látható. A MODEM Modern és Kortárs Művészeti Központban pedig kortárs művészeti kiállítások tekinthetők meg. A városban számos múzeum is található, amelyek a történelem és

a kultúra iránt érdeklődők számára nyújtanak izgalmas élményt. Ha pedig a környéket szeretnénk felfedezni, nemcsak a termálfürdőket, borvidékeket, de aktív kikapcsolódást kedvelők is megtalálhatják a számításaikat.

Arra a kérdésemre, hogy „Ön szerint az ipari parkok jelenlétének hatása a városra hosszútávon negatív?” elég vegyes válaszokat kaptam. 46% azaz 23 fő szerint egyáltalán nem számolhatunk negatív hatással, 12% azaz 6 fő szerint nem lesz hatással Debrecenre az ipari parkok jelenléte, míg 42% azaz 21 fő ért abban egyet, hogy a városnak hosszútávon számolni kell a negatív következményekkel.

6. ábra: Ön szerint az ipari parkok jelenlétének hatása a városra hosszútávon negatív? (Forrás: saját kutatás, 2024.)

Minden tényezőt figyelembe véve, teljesen objektíven számolnunk kell a betelepült ipari parkok negatív hozamaival is. Ilyenek lehetnek például környezeti hatások:

- **Légszennyezés:** A gyártás során keletkezhetnek káros anyagok (pl. por, szén-monoxid, nitrogén-oxidok) amelyek jelentős mértékben ronthatják a levegő minőségét, ami légúti megbetegedésekhez és egyéb egészségügyi problémákhoz vezethet.
- **Vízszennyezés:** A termelés során keletkező hulladékok és vegyi anyagok a talajvízbe és a felszíni vizekbe is bele kerülhetnek. Ez pedig nemcsak a növény- és állatvilágra káros, de az ivóvíz minőségét is ronthatja.

- Zajszenyezés: A gépek folyamatos üzemelése (3 műszak), a forgalom és egyéb ipari tevékenységek jelentős zajszenyezést okozhatnak, ami alvászavarokhoz, stresszhez és egyéb egészségügyi problémákhoz vezethet a közeli lakóság körében.
- Hulladéktermelés/feldolgozás: A gyártás melléktermékeként nagy mennyiségű hulladék keletkezik, amelynek megfelelő kezelése és elhelyezése jelentős kihívást jelenthet.

Beszélnünk kell a lehetséges negatív társadalmi hatásokról is. Ilyenek lehetnek például:

- Élettér beszűkülése: Az ipari parkok helyigénye csökkentheti a közösségi tereket.
- Egészségügyi problémák: A közelben élő embereknél kimutathatóan gyakoribbak a légúti megbetegedések, szív- és érrendszeri problémák, valamint a stresszhez kapcsolódó betegségek.
- Életminőség romlása: A környezeti terhelés, a zajszenyezés romboló hatással lehet az életminőségre.
- Társadalmi feszültségek: Az ipari parkok létesítése és működtetése gyakran társadalmi konfliktusokhoz vezethet, különösen, ha a lakosságot nem megfelelően informálják esetleg nem vonják be a döntéshozatalba.

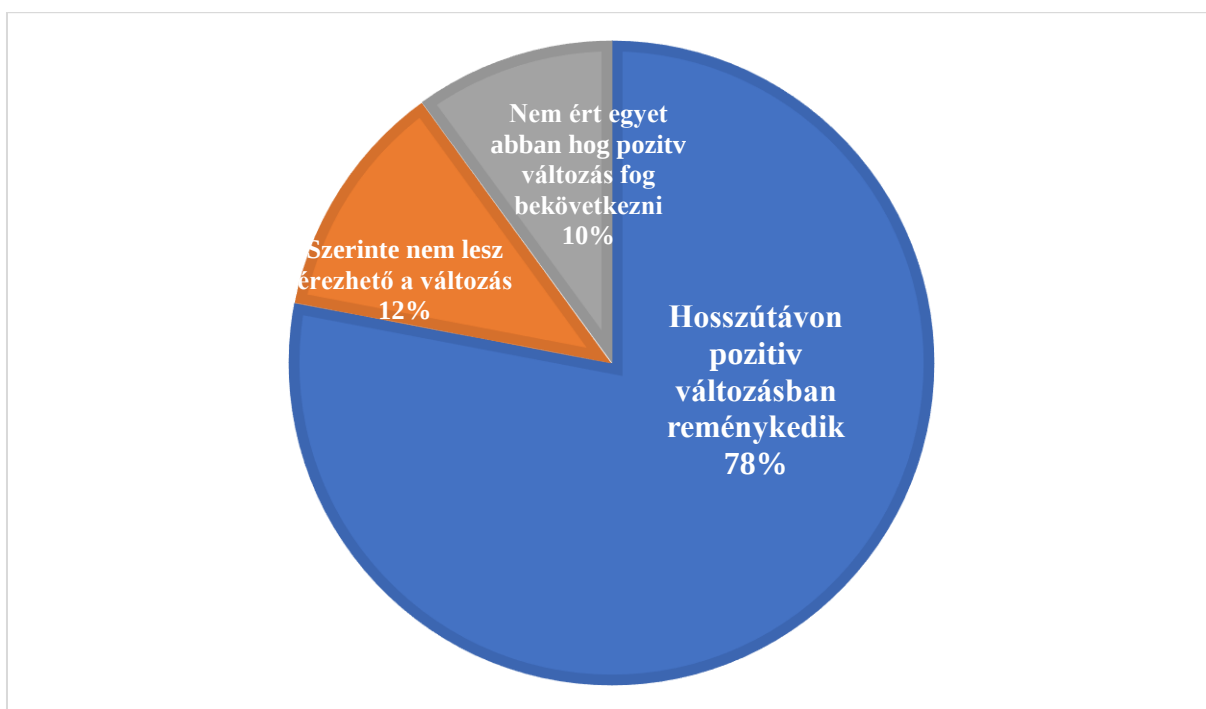
Gazdasági vonatkozásban is számolhatunk pesszimista kilátásokkal, mint például:

- Ingatlanárak csökkenése: Az ipari parkok környékén az ingatlanárak általában alacsonyabbak, és nehezebben értékesíthetőek mivel a vevők elkerülik a zaj és környezeti hatások miatt.
- Turizmus visszaesése: A környezeti szennyezés miatt a turisták elkerülhetik az ipari parkok környékét, ami a turizmus visszaeséséhez vezethet.
- Munkaerőhiány: Az ipari parkokban dolgozók gyakran alacsonyabb képzettségűek és rosszabb munkakörülmények között dolgoznak, ami munkaerőhiányhoz vezethet a régióban.

Ugyanakkor nem mehetünk el a városfejlesztési hatások mellett sem. Amelyek lehetnek:

- **Területfelhasználás hatékonyságának csökkenése:** Az ipari parkok gyakran nagy kiterjedésűek, és a területfelhasználás hatékonyságát csökkenthetik.
- **Városkép romlása:** Az ipari létesítmények negatívan befolyásolhatják a városképét.
- **Infrastruktúra terhelése:** Az ipari parkok létesítése és működtetése jelentős infrastruktúra-fejlesztést igényel, ami megnövelheti a város költségvetését.

Az utolsó kérdésem mely szerint „Ön szerint az ipari parkok jelenlétének hatása a városra hosszútávon pozitív?” 78%-a szerint, azaz 39 ember szerint hosszú távon pozitív hatással lesz a városra, míg 12% azaz 6 ember szerint nem fog érezni változást Debrecen az ipari parkok jelenléte miatt. 10% azaz 5 ember nem ért egyet azzal a kijelentéssel, hogy a megyeszékhely profitálni fog a betelepült ipari parkok jelenlétéből.

7. ábra: Ön szerint az ipari parkok jelenlétének hatása a városra hosszútávon pozitív? (Forrás: saját kutatás, 2024.)

Az előző oldalakon tárgyalt negatív hatások mellett szeretném bemutatni az ipari parkok jelenlétének pozitív oldalát is. Ilyen például a gazdasági oldala.

- **Iparüzési adó:** Az ipari parkokban működő vállalatok jelentős adóbevételt biztosítanak a városnak, amelyet az infrastruktúra fejlesztésére, közszolgáltatások finanszírozására és egyéb beruházásokra fordíthatnak.
- **Munkahelyteremtés:** Mindemellett számos új munkahelyet teremtenek, így csökkentik a munkanélküliségi rátát ezáltal növelve a lakosság jövedelmét. Miután fokozódhat a fogyasztás, ami további gazdasági impulzusokat adhat.
- **Beruházások ösztönzése:** Az ipari parkok vonzóvá válhatnak a befektetők számára, így újabb vállalatok települhetnek a városba, ami további beruházásokat és fejlesztéseket eredményezhet.

Szükséges megemlíteni az infrastruktúrára gyakorolt hatásukról is, melyek például lehetnek:

- **Közlekedési hálózat bővítése:** Az ipari parkok létesítése gyakran jár együtt az utak, vasutak és egyéb közlekedési infrastruktúra fejlesztésével, ami nemcsak a vállalatok, hanem a lakosság számára is előnyös.
- **Közművek fejlesztése:** Az ellátáshoz szükséges víz-, csatorna- és energiahálózatok kiépítése a város többi részére is kedvező hatással lehet.
- **Digitális infrastruktúra fejlesztése:** Az ipari parkokban gyakran magasabb szintű digitális infrastruktúra szükséges, ami a város egészére kiterjedve javíthatja az internet-hozzáférést és a digitális szolgáltatások elérhetőségét.

Számba kell vennünk a szolgáltatási paletta bővülését is:

- **Oktatás és képzés:** Az ipari parkokban működő vállalatok igényeihez igazodó szakképzési és felsőoktatási intézmények létesülhetnek, ami a város humán erőforrásainak fejlesztését szolgálja. Ilyen például a Debreceni Szakképzési Centrum duális képzése vagy a Debreceni Egyetem Műszaki Kar általa szervezett jármű mérnökök oktatása.
- **Kutatás és fejlesztés:** Az ipari parkokban gyakran folyik intenzív kutatás és fejlesztés, ami hozzájárulhat az innovációhoz és a technológiai fejlődéshez.

Ezek mellett az ipari parkok jelenléte hozzájárulhat az életminőség javulásához is:

- **Tiszta környezettel:** A modern ipari parkokban nagy hangsúlyt fektetnek a környezetvédelemre, ami hozzájárulhat a levegő- és vízminőség javulásához.

- **Közösségi terekkel:** Az ipari parkokban gyakran kialakítanak közösségi tereket, parkokat és zöldfelületeket, amelyek a lakosság szabadidős tevékenységét szolgálják.
- **Kultúra és sport támogatással:** Az ipari parkokban működő vállalatok gyakran támogatják a helyi kulturális és sportéletet, ami hozzájárul a város kulturális sokszínűségéhez és a lakosság egészséges életmódjához.

4. Következtetések és javaslatok

4.1 Következtetések

A kérdőívre adott válaszokból és a Központi Statisztikai Hivatal adatainak összehasonlításából sikerült megfelelően objektív képet kialakítani az ipari parkok jelenlétéről, és befolyásoló hatásáról. Igazoltnak látom azon hipotézisemet mely szerint az ipari parkok kedvező hatást gyakorolnak az adott város gazdasági és logisztikai adataira. Az ipari parkoknak számos pozitív és negatív hozadéka van mind a lakoságra mind a természetes és épített környezetre. Jól kirajzolódó minta a város gazdasági növekedése, az infrastruktúra fejlődése, és az, hogy sikerült Debrecen felhelyezni a logisztikai térképre. A betelepülő beruházások legnagyobb nyertesei a középosztálybeli, hiány szakmákamból élő értelmiségi -30-as,40-es egyedülálló és vagy családos korosztály, mind fizetésben, mind elhelyezkedési lehetőségben. A kérdőívre tőlük kaptam releváns válaszokat, melyek alapján elmondható, hogy az egyetemet végzett, megfelelő szaktudással rendelkező szakemberek számára egyedülálló lehetőségeket biztosítanak az ipari parkok jelenléte, mely viszont hatással van a városra is. Az egyik ilyen nagy külföldről betelepülő gyártó vállalat toborzással kapcsolatos rendezvényein beszélgetve az ott lévő munkavállalókkal kiderült, hogy egészen elképesztő juttatási csomaggal segítik például a gépész és villamosmérnökök relokációját, akár családotól is. Ők azok a munkavállalók, akik magas szintű szakmai tudásuk, innovációs képességük és társadalmi elkötelezettségük révén hozzájárulhatnak a társadalmi fejlődéshez, s elég mobilisak ahhoz, hogy akár az ország másik végéből, esetleg külföldről is hazatelepüljenek egy vonzó ajánlatnak köszönhetően. A tudásuknak és szakmai tapasztalatuknak hála stabil anyagi háttérrel rendelkeznek így számukra nem okoz gondot az ingatlanok bérlete esetleges a megvásárlása akár rövidebb akár hosszabb távon hozzájárulva az ingatlanpiac száguldásához, és a helyi gazdaság felpörgetéshez. Arról nem beszélve, hogy hatással vannak a német vagy akár a koreai nyelvtanfolyamok, és iskolák népszerűsítésére is. Összeségében elmondható, hogy az akár akarjuk akár nem az ipari parkok jelenléte óriási befolyással bír nemcsak a gazdaságra, a logisztikára, de a helyi lakosság életére is.

Igazoltnak látom a dolgozatom alaptéziseit, hiszen az adatokat és a kérdőív válaszait megvizsgálva pártatlanul elmondható, hogy sikerült bebizonyítanom nemcsak az ipari parkok fontosságát, de azt is, hogy jelenlétük pozitív hatást gyakorolnak Debrecen gazdasági és logisztikai adataira egyaránt.

4.2 Javaslatok

Ahhoz, hogy a helyi lakosság és az ipari parkok hosszú távon gyümölcsöző viszonyt legyenek képesek kialakítani, igyekezni kell mérsékelni a betelepüléssel és a jelenléttel járó kellemetlenségeket. Ehhez megfelelő módszerek lehetnek a következők:

- Környezetvédelmi előírások szigorítása: Az ipari vállalatoknak szigorú környezetvédelmi előírásoknak kelljen megfelelniük és betartaniuk, amelyeket rendszeresen ellenőrizni kell. Olyan technológiákat kell alkalmazniuk, amelyek minimalizálják a környezeti terhelést. Ugyanakkor foglalkozniuk kell a gyártás során keletkező hulladék kérdésével is, melyet szelektíven kell gyűjteniük és újra kell hasznosítaniuk. A klímaválságnak köszönhető aszályosodás miatt az ipari vízfelhasználást optimalizálniuk kell, és a szennyvizeket pedig tisztítani.
- A munkavállalók számára alternatív közlekedési lehetőségeket kell biztosítani, hogy csökkenjen az egyéni gépjárművek használata. Ilyen megoldás lehet a céges buszjárat indítása vagy a cég telephelyének, mint megálló bekapcsolása a helyi közösségi közlekedésbe.
- Társadalmi felelősségvállalás: Az ipari vállalatoknak aktívan részt kell venniük a helyi közösség életében, és támogatniuk kell a társadalmi fejlesztést, fejlődést.
- Lakossági részvétel a döntéshozatalban: A lakosságot be kell vonni az ipari parkok létesítésével és működtetésével kapcsolatos döntésekbe. (fórumok, szavazások)
- A közösségbe integrálódás: Az ipari parkok a helyi közösség részévé kell, hogy váljanak, és sikeres kapcsolatot és együttműködést kell kialakítaniuk a helyi vállalkozásokkal, intézményekkel és lakosokkal egyaránt.

5. Összefoglalás

Debrecenben az ipari parkok jelenléte jelentős szerepet játszanak a város gazdasági fejlődésében. Az elmúlt években számos nagybefektetés érkezett a városba, és várhatóan a jövőben még több cég fog betelepülni, ezáltal várható az ipari parkok bővülése is, mely magával hozza új munkahelyek teremtését megerősítve a város gazdasági versenyképességét. Az ipari parkoknak köszönhetően Debrecen egyre inkább a régió gazdasági és logisztikai központjává válhat. A gazdasági növekedés, a munkahelyteremtés, a befektetésösztönzés és a környezetvédelem mind olyan tényezők, amelyek hozzájárulnak a város fejlődéséhez és a lakosok jólétéhez. Ezen felül fontos megjegyezni az ipari parkok fejlesztése mellett érdemes törekedni a gazdasági növekedés és a környezetvédelem közötti megfelelő egyensúly megteremtésére is. A helyi közösség bevonása pedig elengedhetetlen a helyi sikeres ipari parkok létezéséhez és a lakosság és a betelepülő cégek jövőbeni gyümölcsöző együttműködéshez.

6. Irodalomjegyzék

- Ászity S.-Dömötör F.(2019) Ipar 4.0 ,Budapest, Akadémiai Kiadó ISBN: 978 963 454 275 9
- Baksa M.-Freund A.-Demeter K.-Losonczy D. (2021) Üzlet 4.0 - magyarországi vállalati tapasztalatok, Budapest, Akadémiai Kiadó ISBN: 978 963 454 627 6
- Balaton K. – Hortoványi L. – Incze E. – Laczkó M. – Szabó Zs. R. – Tari E. (2016): *Stratégiai menedzsment*. Budapest: Akadémiai Kiadó. ISBN 978 963 05 9783 8
- Beers D. – Meylan F. – Flammini A. – Burrell L. (2020): United Nations Industrial Development Organizations: Eco-Industrial Parks, Achievements and Key Insights from the Global RECP Programme 2012 – 2018/
https://ipp.unido.org/sites/default/files/knowledge/2020-11/UNIDO_EIP_Achievements_Publication_Final_0.pdf Letöltés időpontja:2024.09.11
- Buzás N–Lengyel I (szerk.) (2002) **Ipari parkok fejlődési lehetőségei: regionális gazdaságfejlesztés, innovációs folyamatok és klaszterek**. JATEPress, Szeged.
- Csákvári T. (2002): *A sikeres ipari parkok titka*. Vezetéstudomány - Budapest Management Review, 33 (9). pp. 44-51. <https://unipub.lib.uni-corvinus.hu/4775/> Letöltés időpontja:2024.08.22
- Dienes G. (2024): Szijjártó: A BMW megépíti az ország legnagyobb napelemparkját Debrecenben, <https://24.hu/fn/gazdasag/2024/09/03/szijjarto-peter-bmw-napelempark-debrecen-akkumulator/> Letöltés időpontja:2024.08.11
- Erkman s. – Van Hezik C. (2016): Global assesment of Eco-Industrial parks in developing and emerging countries, United Nations, https://www.unido.org/sites/default/files/2017-02/2016_Unido_Global_Assessment_of_Eco-Industrial_Parks_in_Developing_Countries-Global_RECP_programme_0.pdf Letöltés időpontja:2024.09.11
- Európai Bizottság (2019): Elkészültek a magyarországi M35-ös autópálya új szakaszai, https://ec.europa.eu/regional_policy/hu/projects/Hungary/new-sections-of-hungarys-m35-motorway-completed Letöltés időpontja:2024.07.26
- Gábor J, (2023): Jövőálló ipariparkok és raktárak, New Technology, <https://newtechnology.hu/jovoallo-ipari-parkok-es-raktarak-magyarorszagon/> Letöltés időpontja:2024.04.12

- Gelei A (2016): Logisztikai döntések, Budapest, Akadémiai Kiadó, ISBN: 978 963 059 808 8
- Göndöcs B. (2018): *Üzemtelepítés*. Budapest: Akadémiai Kiadó ISBN: 978 963 454 274
- Greenpeace (2023): Mi a baj környezeti szempontból a hazánkban megjelenő akkumulátorgyárakkal, <https://www.greenpeace.org/hungary/blog/10267/mi-a-baj-kornyezeti-szemponthol-a-hazankban-megjeleno-akkumulatorgyarakkal/> Letöltés időpontja:2024.10.05
- Gyulavári T.- Mitev A. Z. – Simon J. – Neulinger Á. Neumann-Bódi E. Szűcs K. (2017): A marketingkutatás alapjai Budapest: Akadémiai Kiadó ISBN: 978 963 059 888 0
- Haxhi H. T. (2023): The Coming of New Industrial Society: Reloaded:Academic Studies
- Horváth D.-Bauer A (2016): Marketingkommunikáció Budapest, Akadémiai Kiadó ISBN: 978 963 059 722 7
ISBN: 978 963 454 501 9
- László Gy. (2021): *Foglalkoztatáspolitikai*. Budapest: Wolters Kluwer Hungary Kft ISBN: 978 963 295 976 4
- Michelberger P. (2024) Fejezetek a vállalati biztonságmenedzsmentből, Budapest, Akadémiai Kiadó ISBN: 978 963 454 937 6
- Nagy Z. (2018): *Közlekedésföldrajz*. Budapest: Akadémiai Kiadó ISBN: 978 963 454 304 6
- PMBOK GUIDE (2020): Projektmenedzsment útmutató. Budapest: Akadémiai Kiadó
- Sheykin H. (2024): Tips for Improving Revenue in Industrial Parks and Facilities, Finmodelslab https://finmodelslab.com/blogs/profitability/industrial-park-profitability?srsId=AfmBOop-jzX6O4cSICoVIJ592Z3wN-uAe0RVopns4-g2O9ocA11B5M_c Letöltés időpontja:2024.10.01
- Simai M. –Gál P. (szerk.)(2020): *Új trendek és stratégiák a világgazdaságban*. Budapest: Akadémiai Kiadó. ISBN: 978 963 454 560 6
- SzászL. – Demeter K. (szerk.) (2017): *Ellátáslánc-menedzsment*. Budapest: Akadémiai Kiadó ISBN: 978 963 454 033 5

- The Anatomy of a Successful Industrial Park Investment
<https://phoenixindustrialredevelopment.com/the-anatomy-of-a-successful-industrial-park-investment/> Letöltés időpontja:2024.06.02
- Tseng M-L. - Negash Y. T. - Nagypál Cs. N. - Iranmanesh M. - Tan R. R. (2012): A causal eco-industrial park hierarchical transition model with qualitative information: Policy and regulatory framework leads to collaboration among firms, Journal of Environmental Management, 2021 August, Vol, 292, <https://doi.org/10.1016/j.jenvman.2021.112735> Letöltés időpontja:2024.09.12
- UFT (2023): 110 milliárd forintot meghaladó értékű debreceni közlekedési fejlesztésekről döntött a kormány, <https://www.d2030.hu/kozlekedesfejlesztes/110-milliard-forintot-meghalado-erteku-debreceeni-kozlekedesi-fejlesztesekrol-dontott-a-kormany/2023/07/20/> Letöltés időpontja:2024.07.22
- United Nations Industrial Development Organizations(2016): Global Assessment of Eco-Industrial Parks in Developing and Emerging Countries
- 185/1996. sz. Kormányrendelet az „**Ipari Park**” címről
- ACADEMIC STUDIES PR ISBN: 979-8887192864
- Az **ipari parkokról** szóló 297/2011. (XII. 22.) Korm. rendelet
- <https://2015-2019.kormany.hu/download/4/fb/f0000/T%C3%A1j%C3%A9koztat%C3%B3%20a%20Magyarorsz%C3%A1gon%20m%C5%B1k%C3%B6d%C5%91%20ipari%20parkok%20helyzet%C3%A9r%C5%91%20a%202016-os%20besz%C3%A1mol%C3%B3k%20alapj%C3%A1n.pdf#!DocumentBrowse.Letöltés> időpontja:2024.09.16
- web1 (2020): <https://businessfacilities.com/industrial-parks-cities-of-industry/>Letöltés időpontja:2024.10.10
- web2 (2024): <https://www.portfolio.hu/gazdasag/20241017/belenyul-az-iparuzesi-ado-rendszerebe-a-kormany-udvozli-a-lepest-a-toosz-717431>Letöltés időpontja:2024.10.18
- web 3, 2024: <https://mandiner.hu/belfold/2024/10/mit-lehet-tudni-az-iparuzesi-adoszetosztasarol> Letöltés időpontja:2024.10.21
- web 4, 2024: <https://mandiner.hu/belfold/2024/10/varhato-volt-nem-tetszik-a-gazdag-varosoknak-az-iparuzesi-ado-atalakitasa> Letöltés időpontja:2024.10.21

- web 5 (2024): Kertépítés a modern ipari parkokban, Ipar Magazin, <https://iparmagazin.hu/kertepites-a-modern-ipari-parkokban/>
- web 6 (évszám nélkül): Ipari parkok energetikai célú bővítése, <https://szechenyipalyazat.hu/ipari-parkok-energetikai-celu-zolditese/> Letöltés időpontja:2024.06.12
- web 7 (2024): Ipari Park: Hosszú távú befektetőknek ajánlva!, Ingatlanhírek, <https://ingatlanhitek.hu/archivum/ipari-park-hosszu-tavu-befektetoknek-ajanlva/> Letöltés időpontja:2024.08.11
- web 8 (2024): The Power of Place: Why Location is Key in Industrial Park & Manufacturing Success, KSH Infra, <https://www.linkedin.com/pulse/power-place-why-location-key-industrial-park-manufacturing-success-joelf>
- web 9 (2019): Tips for Successful Industrial Estate Development, <https://www.knic.co.id/tips-for-successful-industrial-estate-development>
- web 10(2024) <https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok/ker/ker2404.html> Letöltés időpontja:2024.09.11
- web 11(évszám nélküli) https://www.ksh.hu/stadat_files/mun/hu/mun0183.html Letöltés időpontja:2024.09.15
- web 12 (2024): Statisztika állandó bejelentett lakosok, Debrecen, <https://stat.dbhir.com/telepules/Debrecen> Letöltés időpontja:2024.09.01
- web 13(2021) <https://inspirator.blog/inflacio-2010-2020/> Letöltés időpontja:2024.09.11
- web 14 (2019): Mennyit keresnek a debreceni polgárok a BMW beruházással?, Növekedés, <https://novekedes.hu/hirek/mennyit-keresnek-a-debreceni-polgarok-a-bmw-beruhazassalhttps://inspirator.blog/inflacio-2010-2020/> Letöltés időpontja:2024.08.21

- 1. táblázat: Munkanélküliségi ráta, vármegye és régió szerint, negyedévente (%)
Forrás: KSH https://www.ksh.hu/stadat_files/mun/hu/mun0171.html *Letöltés időpontja: 2024.08.11*
- 2. táblázat: Magyarország 50 legnépesebb települése, 2024.január 1. Forrás: KSH https://www.ksh.hu/stadat_files/fol/hu/fol0014.html *Letöltés időpontja: 2024.09.05*
- 3. táblázat: A munkanélküliek száma vármegye és régió szerint (ezer fő). Forrás: KSH https://www.ksh.hu/stadat_files/mun/hu/mun0082.html *Letöltés időpontja: 2024.08.09*
- 4. táblázat: A közúti gépjárművek száma vármegye és régió szerint, december 31. Forrás: KSH https://www.ksh.hu/stadat_files/sza/hu/sza0040.html *Letöltés időpontja: 2024.10.01*
- 5. táblázat: Egy lakás átlagos négyzetméterára régió és épület típus szerint (ezer forint). Forrás: KSH https://www.ksh.hu/stadat_files/lak/hu/lak0028.html *Letöltés időpontja: 2024.10.03*
- 6. táblázat: Egyes termékek és szolgáltatások éves fogyasztói átlagára (nyers adatok) (Ft). Forrás: KSH https://www.ksh.hu/stadat_files/ara/hu/ara0004.html *Letöltés időpontja: 2024.10.01*

7. Kérdőív

1. Az Ön neme?

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- Nő
- Férfi

2. Az Ön kora?

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- <30 év
- 30-50 év
- 50 év <

3. Az Ön legmagasabb iskolai végzettsége?

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- Alapfokú
- Középfokú
- Felsőfokú

4. Az Ön családi állapota?

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- Egyedülálló
- Házasságban/ élettársi kapcsolatban élő, közös háztartásban élő gyermek nélkül
- Házasságban/ élettársi kapcsolatban élő, közös háztartásban élő gyerme(ke)kkel
- Szülőkkel él

5. Ön jelenleg Debrecenben lakik?

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- Igen, és nem tervezek elköltözni a közeljövőben
- Igen, de tervezek elköltözni a közeljövőben
- Nem, és nem is tervezek beköltözni a közeljövőben

6. Ha jelenleg Debrecenben lakik, Ön szerint mennyire élhető a város?

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

	1	2	3	4	5	
Élhető						Teljes mértékben élhető

7. Mennyi a mostani bruttó munkabére?

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- 200.000 Ft alatt
- 200-300.000 Ft között
- 300-400.000 Ft között
- 500-600.000 Ft között
- 600.000 Ft felett

8. Ön jobban él-e, mint e 2010-ben?

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

	1	2	3	4	5	
Egyáltalán nem						Sokkal jobban

9. Ön szerint az Ön bruttó fizetése az infláció mértékével emelkedett az elmúlt 14 évben?

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

1 2 3 4 5

Egyáltalán nem érték
○
○
○
○
○
 Teljes mértékben egyetértek egyet

10. Ön szerint pozitív hatással volt-e az elmúlt évek beruházásai Debrecen infrastruktúrájára?

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

1 2 3 4 5

Egyáltalán nem érték
○
○
○
○
○
 Teljes mértékben egyetértek egyet

11. Ön szerint pozitív hatással voltak az elmúlt évek beruházásai Debrecen tömegközlekedésére?

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

1 2 3 4 5

Egyáltalán nem érték
○
○
○
○
○
 Teljes mértékben egyetértek egyet

12. Ön szerint milyen hatással voltak az elmúlt évek beruházásai Debrecen Ingatlan és albérletpiaci áaira?

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- drágult
- Csökkent
- Áranyaiban nem változott
- Nem tudok nyilatkozni mert az utóbbi időben nem volt aktuális a költözés

13. Ön szerint könnyebb e munkát találni Debrecenben mint 2010-ben?

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- Igen
- Nem
- Csak olyan releváns végzettséggel, ami a betelepülő gyárakhoz köthető (IT, Mérnök, Jogász, Logisztikus)

14. Amennyiben releváns végzettséget jelölt kérem, sorolja fel, melyek azok a szakmák mely Ön szerint megfelelő megélhetést biztosítanak Debrecenben?

15. Ön szerint javított e Debrecen teherforgalmán az M35ös autópálya bővítése?

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

	1	2	3	4	5	
Egyáltalán nem						Teljes mértékben

16. Ön szerint mennyire lenne hasznos a Debrecen keleti részére tervezett (481) elkerülő megépítése?

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

	1	2	3	4	5	
Egyáltalán nem						Teljes mértékben

17. Ön szerint Debrecen gazdasági fejlődéséhez mennyire járul hozzá az ipari parkok létesítése, bővítése?

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

	1	2	3	4	5	
Egyáltalán nem						Teljes mértékben

18. Ön szerint az ipari parkok létesítése és bővítése munkahelyeket teremt-e?

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- Igen
- Nem változik
- Csak rövid távon (2-5 év)
- Csökkenti

19. Ön szerint az Ipari parkoknak köszönhetően várható e várost érintő negatív változás?

20. Tart-e Ön attól, hogy nőni fog a környezetszennyezés szmog a zsúfoltság vagy az autóforgalom?

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

	1	2	3	4	5	
Egyáltalán nem	☐	☐	☐	☐	☐	Teljes mértékben

21. Tart-e Ön attól, hogy az ipari parkok betelepülésének negatív hatásaként nőni fog az élelmiszer és a szolgáltatások ára?

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

	1	2	3	4	5	
Egyáltalán nem	☐	☐	☐	☐	☐	Teljes mértékben

22. Tart –Ön attól, hogy az Ipari parkok, és az ott dolgozók jelenléte hatással lesz a munkaidőn kívüli kikapcsolódási lehetőségekre?

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

	1	2	3	4	5	
Egyáltalán nem	☐	☐	☐	☐	☐	Teljes mértékben

23. Ön szerint az ipari parkok jelenlétének hatása a városra hosszútávon negatív?

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

	1	2	3	4	5	
Egyáltalán nem	☐	☐	☐	☐	☐	Teljes mértékben

24. Ön szerint az ipari parkok jelenlétének hatása a városra hosszútávon pozitív?

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

	1	2	3	4	5	
Egyáltalán nem	☐	☐	☐	☐	☐	Teljes mértékben

8. Mellékletek

DIPLOMADOLGOZAT TARTALMI KIVONATA

A debreceni ipari parkok hatásának elemzése gazdasági és logisztikai szempontból

Kiss Beáta

Ellátásilánc menedzsment mesterszak, levelező tagozat

Agrár- és Élelmiszertudományi Intézet

Belső témavezető: Dr. Mészáros Kornélia

Debrecenben az ipari parkok jelenléte jelentős szerepet játszanak a város gazdasági fejlődésében. Az elmúlt években számos nagybefektetés érkezett a városba, és várhatóan a jövőben még több cég fog betelepülni, ezáltal várható az ipari parkok bővülése is, mely magával hozza új munkahelyek teremtését megerősítve a város gazdasági versenyképességét. Az ipari parkoknak köszönhetően Debrecen egyre inkább a régió gazdasági és logisztikai központjává válhat. A gazdasági növekedés, a munkahelyteremtés, a befektetésösztönzés és a környezetvédelem mind olyan tényezők, amelyek hozzájárulnak a város fejlődéséhez és a lakosok jólétéhez. Ezen felül fontos megjegyezni az ipari parkok fejlesztése mellett érdemes törekedni a gazdasági növekedés és a környezetvédelem közötti megfelelő egyensúly megteremtésére is. A helyi közösség bevonása pedig elengedhetetlen a helyi sikeres ipari parkok létezéséhez és a lakosság és a betelepülő cégek jövőbeni gyümölcsöző együttműködéshez.

MATE Szervezeti és Működési Szabályzat

III. Hallgatói Követelményrendszer

III.1. Tanulmányi és Vizsgaszabályzat

6.13. sz. függeléke: A MATE egységes szakdolgozat /
diplomadolgozat / záródolgozat / portfólió készítési útmutatója

4.2. sz. melléklete: Nyilatkozat a záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

NYILATKOZAT

a záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió¹ nyilvános hozzáféréséről és
eredetiségéről

A hallgató neve: Kiss Beáta
A Hallgató Neptun kódja: EG1UR1 *logisztikai és gazdasági*
A dolgozat címe: A debreceni ipari parkok hatásvizsgálata
A megjelenés éve: 2024
A konzulens intézetének neve: Agrár- és Élettudományi Egyetem
A konzulens tanszékének a neve: Agrárlógisztika, Kereskedelem és Üzleti Ingatlanok

Kijelentem, hogy az általam benyújtott
záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió² egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi
alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen
megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlant állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a
záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását
engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás
felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkor
szellemitulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár-
és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe. Tudomásul veszem, hogy a
megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után
nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem könyvtári repozitori rendszerében.

Kelt: Budapest, 2024 év 10 hó 30 nap

Kiss Beáta

Hallgató aláírása

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

² A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

MATE Szervezeti és Működési Szabályzat
III. Hallgatói Követelményrendszer
III.1. Tanulmányi és Vizsgaszabályzat
6.13. sz. függeléke: A MATE egységes szakdolgozat /
diplomadolgozat / záródolgozat / portfólió készítési útmutatója
4.1. sz. melléklete: Konzulensi nyilatkozat

NYILATKOZAT

Liss Beáta (név) (hallgató Neptun azonosítója: EG1426)
konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a
záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót¹ áttekintettem, a hallgatót az
irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól
tájékoztattam.

A záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő
védésre javaslom / nem javaslom².

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem³

Kelt: 2024 év 10 hó 30 nap

Dr. Mészáros K.

belső konzulens

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

² A megfelelő aláhúzendő.

³ A megfelelő aláhúzendő.